

การวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

สารนิพนธ์
ของ
นักสวรรณ ศิริรักษ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
พฤษภาคม 2553

การวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

สารนิพนธ์
ของ
นภัสวรรณ ศิริรักษ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
พฤษภาคม 2553
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

บทคัดย่อ
ของ
นภัสวรรณ ศิริรักษ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
พฤษภาคม 2553

นักสวรรณ ศิริรักษ์. (2553). การวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน). สารนิพนธ์ ศศ.ม.(เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รวิพรรณ สาลีผล.

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนรวมและศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) รายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2545 จนถึงไตรมาสที่ 4 ปี 2552 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 32 ไตรมาส โดยทำการประมาณค่าโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (The Ordinary Least Squares)

จากการศึกษาพบว่า ธนาคารไทยพาณิชย์ มีโครงสร้างต้นทุนที่มีความสำคัญและมีค่าใช้จ่ายสูงสุด คือต้นทุนการดำเนินงาน โดยเฉพาะต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับพนักงาน อย่างไรก็ตามต้นทุนรวมของธนาคารมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์มากที่สุด ดังนี้ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน จำนวนสาขา ปริมาณเงินให้สินเชื่อ และปริมาณเงินที่ธนาคารกู้ยืม โดยอัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน จำนวนสาขา ปริมาณเงินให้สินเชื่อ และปริมาณเงินที่ธนาคารกู้ยืม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ โดยมีเพียงอัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน จำนวนสาขา และปริมาณเงินให้สินเชื่อ เท่านั้นที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

TOTAL COST ANALYSIS OF SIAM COMMERCIAL BANK

AN ABSTRACT

BY

NAPATWAN SIRIRAK

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Economic Degree in Managerial Economics
at Srinakharinwirot University

May 2010

Napatwan Sirirak. (2010). *Total Cost Analysis Of Siam Commercial Bank*, Master Project, M.Econ. (Managerial Economics), Bangkok: Graduate school, Srinakharinwirot University. Advisor: Asistant Prof. Ravipan Saleepon.

The objectives of the research were to study the total cost structure and study the factors affecting the total cost of Siam Commercial Bank. The study was done by collecting secondary data from quarter 1 in 2002 to quarter 4 in 2009 for the total of 32 quarters. OLS was performed on the regression specification to compute the economic determinants.

The study showed that Siam Commercial Bank had the total cost structure which is the most important and cost the most expenditure was the transaction cost. Especially, Personnel Cost. However, total banking cost tend to increase every year.

The factors affected the total cost of Siam Commercial Bank were the 3 month interest rate fix deposit, branches, amount of loans and borrowing. These four factors were positively correlated to the cost of Siam Commercial Bank. Particularly, the 3 month interest rate fix deposit, branches, amount of loans were statistically significant.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากความกรุณา และความช่วยเหลือเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิพรรณ สาลีผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่า เพื่อให้ คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่ดีในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการทำ สารนิพนธ์ครั้งนี้ ตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี และอาจารย์ประพาพ เฟื่องฟูสกุล ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาเศรษฐศาสตร์ สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ และบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย พร้อมทั้งเมตตา ช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่โครงการเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิตทุกท่านที่ช่วยประสานงานและอำนวยความสะดวกต่างๆ

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกท่านที่ให้มีมิตรภาพ ความช่วยเหลือ ประสบการณ์ และความทรงจำที่ดีต่างๆ ในการเรียนและทำกิจกรรมร่วมกันมา

ท้ายสุดนี้ คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณอันยิ่งใหญ่ของบิดา มารดา ผู้ให้ความรัก ความเมตตา และสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาเป็นอย่างดีมาโดยตลอด รวมทั้งพระคุณของครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันเป็นพื้นฐาน ตลอดจนน.ส.พีรกานต์ ศิริรักษ์ น้องสาวที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจที่มีค่า อันก่อให้เกิดผลสำเร็จในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้

นภัสวรรณ ศิริรักษ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ตัวแปรที่ศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
สมมติฐานในการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ประวัติและความเป็นมาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	9
ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้	11
รายได้และค่าใช้จ่ายของธนาคาร	12
โครงสร้างต้นทุนของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	17
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
3 วิธีดำเนินการวิจัย	25
ข้อมูลและแหล่งข้อมูล	25
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	26
การจัดกระทำข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
ส่วนที่ 1 การศึกษาโครงสร้างต้นทุนของธนาคาร.....	32
ส่วนที่ 2 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคาร	
ไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน).....	36
 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	 40
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย.....	40
สรุปผลการวิจัย.....	42
อภิปรายผล.....	43
ข้อเสนอแนะ.....	45
 บรรณานุกรม.....	 47
 ภาคผนวก.....	 51
 ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	 58

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 รายชื่อธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ในปี พ.ศ.2552.....	1
2 รายการทรัพย์สิน หนี้สิน และกำไรของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	4
3 รายการโครงสร้างต้นทุนของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน).....	5
4 สรุปโครงสร้างต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน).....	33
5 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด.....	36
6 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) หลังจากมีการปรับช่วงเวลา AR(1).....	38

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 ดุลยภาพตลาดเงินกู้.....	12
3 แสดงต้นทุนของเงินทุนของธนาคารในช่วงปี 2545 จนถึงปี 2552.....	33
4 แสดงต้นทุนการดำเนินงานของธนาคารในช่วงปี 2545 จนถึงปี 2552.....	34
5 แสดงต้นทุนหนี้สูญของธนาคารในช่วงปี 2545 จนถึงปี 2552.....	35

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ธนาคารพาณิชย์ (Commercial Banks) เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ โดยทำหน้าที่เป็นแหล่งระดมเงินออมและแหล่งให้กู้ยืมที่สำคัญที่สุดในตลาดการเงิน โดยทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงิน (Financial Intermediary) ในการรวบรวมเงินออมจากประชาชน และเป็นแหล่งเงินทุนในการให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยได้เริ่มมีมาตั้งแต่ ปี 2431 ซึ่งนับเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ปี 2552 ระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยได้ก่อตั้งมานานถึง 122 ปี โครงสร้างของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยเป็นระบบสาขา โดย ณ สิ้นปี 2551 จำนวนธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีทั้งหมด 18 ธนาคาร ประกอบด้วยธนาคารพาณิชย์ 14 ธนาคาร ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย 2 ธนาคาร ธนาคารที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ 1 ธนาคาร และสาขาของธนาคารต่างประเทศ 15 ธนาคาร (ตาราง 1)

ตาราง 1 รายชื่อธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ในปี พ.ศ.2552

ธนาคารพาณิชย์	ประเภทธนาคารพาณิชย์
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์ไทย
ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์ไทย
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์ไทย
ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์ไทย
ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์ไทย
ธนาคารซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์ไทย
ธนาคารทหารไทย จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์ไทย
ธนาคารทีสโกล์ จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์ไทย
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์ไทย
ธนาคารธนาชาต จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์ไทย
ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์ไทย
ธนาคารยูโอบี จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์ไทย
ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด(ไทย) จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์ไทย

ตาราง 1 (ต่อ)

ธนาคารพาณิชย์	ประเภทธนาคารพาณิชย์
ธนาคารสินเอเชีย จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์ไทย
ธนาคารไทยเครดิต เพื่อรายย่อย จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย
ธนาคารแลนด์แอนด์เฮาส์ เพื่อรายย่อย จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย
ธนาคารเมกะ สากลพาณิชย์ จำกัด(มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของ ธนาคารต่างประเทศ
ธนาคารคาลิยง	สาขาของธนาคารต่างประเทศ
ธนาคารเจพีมอร์แกน เซส	สาขาของธนาคารต่างประเทศ
ธนาคารซีทีแบงก์	สาขาของธนาคารต่างประเทศ
ธนาคารซูมิโตโม มิตซูบิ แบงกิ้ง คอร์ปอเรชั่น	สาขาของธนาคารต่างประเทศ
ธนาคารดอยช์แบงก์	สาขาของธนาคารต่างประเทศ
ธนาคารบีเอ็นพี พาริสาส์	สาขาของธนาคารต่างประเทศ
ธนาคารมิซูโฮ คอร์ปอเรต จำกัด	สาขาของธนาคารต่างประเทศ
ธนาคารแห่งโตเกียว-มิตซูบิชิ ยูเอฟเจ จำกัด	สาขาของธนาคารต่างประเทศ
ธนาคารแห่งประเทศไทย จำกัด	สาขาของธนาคารต่างประเทศ
ธนาคารแห่งอเมริกาเนชั่นแนล แอสโซซิเอชั่น	สาขาของธนาคารต่างประเทศ
ธนาคารอาร์ เอช บี จำกัด	สาขาของธนาคารต่างประเทศ
ธนาคารอินเดียนโอเวอร์ซีส์	สาขาของธนาคารต่างประเทศ
ธนาคารเอบีเอ็น แอมโร เอ็น.วี.	สาขาของธนาคารต่างประเทศ
ธนาคารโอเวอร์ซี-ไชนีสแบงกิ้งคอร์ปอเรชั่น จำกัด	สาขาของธนาคารต่างประเทศ
ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิ้งคอร์ปอเรชั่น จำกัด	สาขาของธนาคารต่างประเทศ

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย.(2552). รายชื่อสถาบันการเงิน. ออนไลน์.

โดย ณ สิ้นปี 2551 ธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบมีสินทรัพย์รวม 10,048,254 ล้านบาท เงินฝาก 7,037,126 ล้านบาท และสินเชื่อ 6,800,098 ล้านบาท จะเห็นได้ว่าธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจค่อนข้างสูง (ธนาคารแห่งประเทศไทย. www.bot.or.th: ออนไลน์)

เป็นที่ทราบกันว่าในปี 2540 เศรษฐกิจของประเทศประสบกับภาวะถดถอยอย่างหนัก อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงครึ่งปีแรกลดลงจากปี 2539 และยิ่งปรับตัวลดลงอีกในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2540 หลังจากการปรับเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในวันที่ 2 กรกฎาคม อันเป็นผลให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ ทำให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในปี 2540 มีเพียงร้อยละ 0.8 เท่านั้น อย่างไรก็ตามในช่วงครึ่งปีหลังมูลค่าการส่งออกมีการปรับตัวดีขึ้น ขณะที่มูลค่าการนำเข้าลดลงเป็นอย่างมาก อันเนื่องมาจากการอ่อนตัวของค่าเงินบาทที่ส่งผลกระทบไปยังทุกภาคเศรษฐกิจ มีผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดของประเทศปรับตัวเกินดุลเป็นครั้งแรกในรอบ 10 ปี อย่างไรก็ตาม ตลอดปี 2540 ประเทศไทยก็ยังคงขาดดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP ประมาณร้อยละ 2.2 การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและอุปโภคบริโภคหดตัวลงทั้งภาครัฐและเอกชน เช่นเดียวกับการลงทุนที่ชะลอลงเพราะผลจากการชะงักทางเศรษฐกิจ และนักลงทุนต่างประเทศขาดความเชื่อมั่นที่จะเข้ามาลงทุน

ภาคการเงินก็ได้รับผลกระทบอย่างมากจากความชะงักทางเศรษฐกิจเช่นกัน ปัญหาในภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ยังคงทวีความรุนแรงมากขึ้น ส่วนภาคธุรกิจอื่นๆ ก็ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจถดถอย เกิดปัญหาภาวะเงินตึงตัว และการขาดสภาพคล่องทางการเงินอย่างรุนแรงโดยทั่วกัน อันเนื่องมาจากการขาดความเชื่อมั่นในเสถียรภาพของสถาบันการเงินไทย โดยเฉพาะบริษัทเงินทุน ประกอบกับการดำเนินนโยบายทางการเงินของทางธนาคารอย่างเข้มงวด ทำให้อัตราดอกเบี้ยทั้งเงินกู้และเงินฝากปรับตัวสูงขึ้น ถึงแม้จะมีปัจจัยหลายประการที่ไม่เอื้ออำนวยให้เกิดการออมจากประชาชน ทั้งจากภาวะการบีบรัดทางเศรษฐกิจและภาวะเงินเฟ้อที่ทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้น แต่เงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ โดยเฉพาะในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากการเคลื่อนย้ายเงินฝากมาจากบริษัทเงินทุน 58 แห่งที่ถูกปิดกิจการชั่วคราว ส่วนเงินให้สินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นในอัตราที่ไม่สูงนัก เพราะภาวะเศรษฐกิจเช่นนี้ ไม่จูงใจให้เกิดการขยายตัวในการลงทุน ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ต้องเข้มงวดและระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่ออย่างมาก ทุกธนาคารต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอด อีกทั้งปริมาณหนี้ต่อคุณภาพจำนวนมากเกิดขึ้นในระบบธนาคาร และปัญหาการขาดความเชื่อมั่นของสถาบันการเงินในประเทศ ทำให้ทางธนาคารต้องออกมาตรการเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่น และเพิ่มความแข็งแกร่งให้แก่ระบบธนาคารพาณิชย์ โดยการให้เพิ่มสำรองหนี้สูญ และหนี้สงสัยจะสูญ รวมทั้งการให้เพิ่มทุน

สำหรับการดำเนินงานของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในรอบปี 2540 มีการเพิ่มขึ้นของเงินฝากเมื่อเทียบกับระยะเวลาเดียวกันของปี 2539 ถึงร้อยละ 41.6 ซึ่งเป็นอัตราการเพิ่มที่สูงที่สุดในระบบธนาคารพาณิชย์ โดยธนาคารมียอดเงินฝากรวมทุกสำนักงาน เท่ากับ 558,980 ล้านบาท เงินให้สินเชื่อรวมทุกสำนักงานหลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ เท่ากับ 550,007 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.5 และสินทรัพย์รวมของธนาคาร เท่ากับ 717,161 ล้านบาท สูงขึ้นถึงร้อยละ 32.5 นอกจากนี้ธนาคารยังได้เพิ่มทุนจดทะเบียนของธนาคาร จากเดิม 4,000 ล้านบาท เป็น 10,000 ล้านบาท โดยสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ยังคงเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่สุดของธนาคาร เช่นเดิม โดยเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นจากเดิมร้อยละ 26.2 เป็นร้อยละ 28.4

จากภาวะเศรษฐกิจถดถอยที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในทุกภาคธุรกิจ ทุกธนาคารจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงปัญหานี้ด้วยคุณภาพได้ ต้องตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น ดังนั้นในปี 2540 ธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบมีกำไรสุทธิลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2539 สำหรับธนาคารถึงแม้จะมีกำไรสุทธิลดลงร้อยละ 64.6 เมื่อเทียบกับปี 2539 แต่การลดลงของกำไรเกิดจากการตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ จำนวน 11,597 ล้านบาท โดยปี 2540 ธนาคารมีกำไรก่อนหักภาษีเงินได้ ก่อนหักสำรองหนี้สูญ และหนี้สงสัยจะสูญ เท่ากับ 16,829 ล้านบาท สูงขึ้นจากปี 2539 ถึงร้อยละ 26.3 และมีกำไรสุทธิรวมทั้งสิ้น เท่ากับ 3,194 ล้านบาท หรือกำไรสุทธิต่อหุ้น เท่ากับ 8.37 บาท ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่ธนาคารคอยควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของธนาคารให้เหมาะสม (รายงานประจำปี 2540 ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด มหาชน)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นสถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งนับเป็นธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ โดยปี 2551 นับเป็นปีที่โดดเด่นอีกปีหนึ่งของธนาคาร สามารถทำกำไรได้สูงที่สุดเป็นประวัติการณ์นับตั้งแต่การก่อตั้งธนาคาร (ตาราง 2)

ตาราง 2 รายการทรัพย์สิน หนี้สิน และกำไรของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2551	2550	2549	2548	2547
สินทรัพย์	1,228,493	1,112,824	984,290	807,749	754,825
เงินฝาก	913,534	849,334	789,227	622,431	624,718
เงินให้สินเชื่อ	892,850	804,448	694,933	603,812	555,450
ดอกเบี้ยค้างรับ	2,712	2,133	2,436	1,503	1,295
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	38,033	41,097	45,538	47,135	52,274
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	21,499	16,637	13,286	18,883	18,489
อัตราร้อย (%)					
เงินให้สินเชื่อต่อเงินฝาก	100.6	102.1	94.4	97.9	88.9
ค่าใช้จ่ายต่อรายได้	49.4	53.0	52.7	50.7	44.1
ดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อรวม	0.2	0.3	0.3	0.3	0.2
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อรวม	4.5	5.4	7.0	8.9	11.4
กำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท)	6.30	5.11	3.91	5.56	5.54

ที่มา: ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน). (2547-2551). รายงานประจำปีธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน).

ผลการดำเนินงานของธนาคาร ในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา (2547 - 2552) มีกำไรทุกปี และโครงสร้างต้นทุนของธนาคาร ในปี 2551 ธนาคารมีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 51,546 ล้านบาท โดยจำนวนต้นทุนทั้งหมดเป็นต้นทุนของเงินทุน (ดอกเบี้ยจ่าย) จำนวน 17,777 ล้านบาท ต้นทุนการดำเนินงาน จำนวน 29,683 ล้านบาท และต้นทุนหนี้สูญ จำนวน 4,086 ล้านบาท (ตาราง 3)

ตาราง 3 รายการโครงสร้างต้นทุนของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2551	2550	2549	2548	2547
ต้นทุนของเงินทุน	17,777	19,428	18,724	6,553	5,972
ต้นทุนการดำเนินงาน	29,682	27,318	23,629	18,920	16,410
ต้นทุนหนี้สูญ	4,086	3,135	3,973	(188)	3,086
ต้นทุนรวมทั้งสิ้น	51,545	49,881	46,326	25,285	25,468

ที่มา: ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน). (2547-2551). รายงานประจำปีธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน).

จากอดีตจนถึงปัจจุบันแนวโน้มการแข่งขันของระบบธนาคารพาณิชย์นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยในปี 2552 ธนาคารต่างๆ จะเน้นการเพิ่มรายได้จากค่าธรรมเนียมมากขึ้นในสถานะเศรษฐกิจที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการให้สินเชื่อ และการลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ไม่จำเป็นลง โดยธนาคารต่างๆ จะมีมาตรการที่เข้มงวดขึ้นสำหรับสินเชื่อใหม่เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดหนี้ด้อยคุณภาพ จากสภาพการแข่งขันที่รุนแรงนี้ ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้องเตรียมพร้อมสำหรับการแข่งขันและสร้างการเติบโตที่มีคุณภาพ การบริหารจัดการต้นทุนที่เกิดจากการดำเนินธุรกรรมของธนาคารก็เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้ธนาคารเติบโตอย่างมีคุณภาพ โดยครั้งนี้จะทำการศึกษาว่าธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีขนาดใหญ่ของประเทศไทยมีโครงสร้างต้นทุนเป็นอย่างไร นอกจากนี้ยังศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคาร โดยพิจารณาจากโครงสร้างของต้นทุนการดำเนินธุรกรรมของธนาคารประเภทต่างๆ เป็นสำคัญด้วย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. ศึกษาโครงสร้างต้นทุน เพื่อพิจารณาประเภทของต้นทุนที่มีส่วนสำคัญต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
2. ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อให้ผู้บริหารของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาบริหารจัดการต้นทุน และวางแนวนโยบายให้เหมาะสมต่อไป
2. เพื่อให้ประชาชนผู้ให้บริการและผู้สนใจจะลงทุนกับธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกทำธุรกรรมหรือร่วมลงทุน

ขอบเขตของการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นข้อมูลประเภทอนุกรมเวลา (time series) ได้แก่ งบการเงินของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) รายไตรมาส ตั้งแต่ พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2551 โดยรวบรวมจากรายงานประจำปีของธนาคาร เว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย เว็บไซต์ของสำนักงานก.ล.ต. และเอกสารเผยแพร่อื่นๆ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระที่ศึกษาในครั้งนี้ แบ่งเป็น
 - 1.1 โครงสร้างต้นทุนรวม ประกอบด้วย
 - 1.1.1 ต้นทุนของเงินทุน
 - 1.1.2 ต้นทุนการดำเนินงาน
 - 1.1.3 ต้นทุนหนี้สูญ
 - 1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคาร แบ่งเป็นดังนี้
 - 1.2.1 จำนวนสาขา (BRANCH)
 - 1.2.2 อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน (INTEREST)
 - 1.2.3 ปริมาณเงินให้สินเชื่อทั้งสิ้น (LOAN)
 - 1.2.4 ปริมาณเงินที่ธนาคารกู้ยืม (BORROWING)
2. ตัวแปรตาม คือ ต้นทุนรวมของธนาคาร (TOTAL COST)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ธนาคาร หมายถึง ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
2. ธนาคารพาณิชย์ หมายถึง บริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ และสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์

3. ต้นทุนรวม หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกรรมตามปกติของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ที่อยู่ในงบกำไรขาดทุนของธนาคาร แบ่งออกเป็น ต้นทุนของเงินทุน ต้นทุนดำเนินงาน และต้นทุนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ

4. ต้นทุนของเงินทุน หมายถึง ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ประกอบด้วย เงินฝาก รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน เงินกู้ยืมระยะสั้น และเงินกู้ยืมระยะยาว

5. ต้นทุนการดำเนินงาน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์ ค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและบริการ ค่าตอบแทนกรรมการ เงินสมทบกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินและสถาบันคุ้มครองเงินฝาก ขาดทุนจากการปรับราคาขายหนี้ให้บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

6. ต้นทุนหนี้สูญ หมายถึง ค่าเผื่อหนี้สูญ และหนี้สงสัยจะสูญตัดบัญชีของธนาคารไทยพาณิชย์

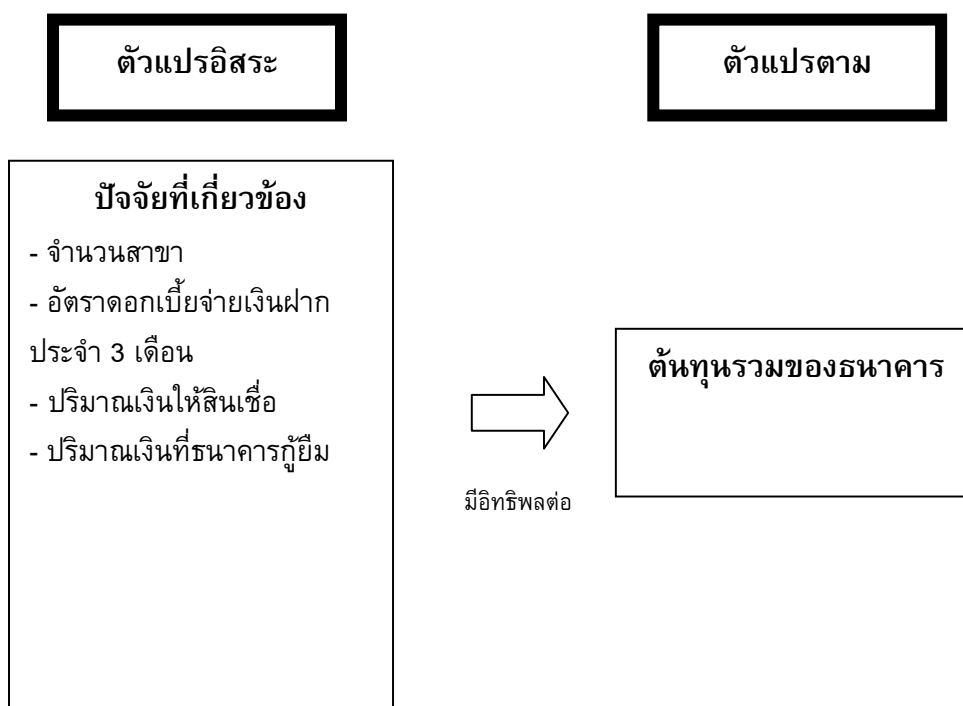
7. ปริมาณเงินให้สินเชื่อ หมายถึง การให้กู้ยืมทุกประเภทของสถาบันการเงิน ในรูปแบบต่างๆ เช่น เงินเบิกเกินบัญชี ซ้ำลด รับช่วงซ้ำลด และการจ่ายเงินชดเชยตามภาระผูกพันทุกประเภท เป็นต้น (ฝ่ายบริหารข้อมูล,ธนาคารแห่งประเทศไทย)

8. ปริมาณเงินที่ธนาคารกู้ยืม หมายถึง เงินกู้ยืมของธนาคารในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งหุ้นกู้และตราสารหนี้ และยอดสุทธิของลูกหนี้/เจ้าหนี้ Margin ตามธุรกรรมสัญญาซื้อคืนตราสารที่เกิดจากคู่สัญญาและธุรกรรมเดียวกัน (เกิดจากการซื้อ/ขายตราสารหนี้ประเภทเดียวกันในรายเดียวกัน เช่น ซื้อ/ขายพันธบัตรในตลาดซื้อคืนพันธบัตรกับธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งในงวดเดียวกันมีทั้งรายการซื้อและขาย ต้องมีการหักกลบรายการเพื่อคงเหลือเฉพาะรายการสุทธิ ในกรณีซื้อมากกว่าขายเกิดเป็นรายการ เจ้าหนี้ Margin) และการขายลูกหนี้ที่ไม่เข้าข่ายการขายตามหลักการบัญชี (ฝ่ายบริหารข้อมูล,ธนาคารแห่งประเทศไทย)

9. อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน หมายถึง อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือนของธนาคารไทยพาณิชย์

10. สาขา หมายถึง หน่วยงานที่ขยายจากหน่วยงานใหญ่ของธนาคารกระจายอยู่ทั่วประเทศหรือในต่างประเทศด้วย เพื่อความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงินของลูกค้าของธนาคาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

จำนวนสาขา อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน ปริมาณเงินให้สินเชื่อ และปริมาณเงินที่ธนาคารกู้ยืม มีผลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในทิศทางเดียวกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอแนวทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา รวมทั้งงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประวัติและความเป็นมาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
2. ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้
3. รายได้และค่าใช้จ่ายของธนาคาร
4. โครงสร้างต้นทุนของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.ประวัติและความเป็นมาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

ธนาคารไทยพาณิชย์นั้นเป็นสถาบันการเงินแห่งแรกของคนไทยเริ่มต้นดำเนินการ เมื่อปี พ.ศ.2447 (ร.ศ.123) มีที่ทำการอยู่ที่ตึกแถวของพระคลังข้างที่ ณ ตำบลบ้านหม้อ ในชื่อ “บุคคลภย์” โดยพระเจ้าน้องยาเธอกรมหมื่นมหิศราราชหฤทัย พระโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงริเริ่มดำเนินการ ธนาคารพาณิชย์เป็นการทดลองในนาม “บุคคลภย์” (BOOK CLUB) บุคคลภย์ได้ดำเนินการเรื่อยมาจนถึงวันที่ 30 มกราคม พ.ศ.2449 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้ตั้ง “บริษัท แบงก์สยามกัมมาจล ทุนจำกัด” ขึ้นจากบุคคลภย์ นับเป็นธนาคารพาณิชย์แห่งแรกของคนไทยโดยได้รับพระราชทานตราอาร์มแผ่นดินให้เป็นตราประจำธนาคาร

ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงยกเลิกตราอาร์มแผ่นดิน เปลี่ยนเป็นตราครุฑโดยมีข้อความจารึกพิเศษว่า “ตั้งโดยพระบรมราชานุญาต” อยู่ในแถบแพรเป็นกรณีพิเศษตั้งแต่นั้นมา บริษัทแบงก์สยามกัมมาจล ทุนจำกัด ได้ดำเนินการด้วยความเจริญรุดหน้ามาเป็นลำดับและกิจการขยายตัวอย่างรวดเร็ว

ในช่วงก่อนหน้าที่จะเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ไม่นานนัก (พ.ศ.2482) ได้มีการเปลี่ยนชื่อประเทศจาก “สยาม” มาเป็น “ไทย” ส่งผลให้ชื่อของสถาบัน องค์กรต่างๆที่เคยใช้คำว่า “สยาม” ต้องปรับเปลี่ยนมาใช้คำว่า “ไทย” แทนเพื่อความสอดคล้องและความเหมาะสม บริษัทแบงก์สยามกัมมาจล ทุนจำกัด จึงเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด” เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และยุคสมัยนับตั้งแต่วันที่ 27 มกราคม 2482 โดยมีสำนักงานทรัพย์สินส่วน พระมหากษัตริย์และกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ธนาคารไทยพาณิชย์ ได้ดำเนินการรุดหน้าไปด้วยดีและเป็นรากฐานให้กับระบบธนาคารไทย จนมีธนาคารพาณิชย์อื่นๆเกิดขึ้นอีกมากมายหลายธนาคารจบจนกระทั่งปี พ.ศ.2514 ธนาคารไทยพาณิชย์ จึงได้ขยายงานรองรับความเติบโตโดยย้ายสำนักงาน

ใหญ่ จากตำบลตลาดน้อยมาอยู่ที่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ซึ่งเป็นถนนสายธุรกิจที่เกิดขึ้นใหม่ ในขณะนี้

ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2518 ธนาคารไทยพาณิชย์ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและเปลี่ยนชื่อให้สอดคล้องกับสถานภาพ โดยใช้ชื่อว่า “ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)” และใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “SIAM COMMERCIAL BANK PUBLIC COMPANY LIMITED” ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

นอกจากนั้นธนาคารไทยพาณิชย์ยังได้สร้างสำนักงานใหญ่ที่ทันสมัยสมบูรณ์พร้อมด้วยเทคโนโลยีบริเวณถนนรัชดาภิเษก ใกล้สี่แยกรัชโยธินโดยเปิดอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2539

จากอดีตจนถึงปัจจุบันธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) มุ่งเน้นให้บริการทางการเงินที่ครบวงจร เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของลูกค้าอย่างครบถ้วน ทั้งการให้บริการทางการเงินแก่ลูกค้ารายย่อย และลูกค้าธุรกิจและพาณิชย์ และการให้บริการทางการเงินในรูปแบบอื่นๆ ผ่านบริษัทในกลุ่มธนาคารไทยพาณิชย์ (Siam Commercial Bank Group) นอกเหนือการให้บริการหลัก ซึ่งได้แก่การรับเงินฝากและการให้สินเชื่อ ธนาคารมีบริการที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในแต่ละกลุ่ม โดยสำหรับกลุ่มลูกค้าบุคคล ธนาคารได้ให้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อบุคคล สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ บัตรเครดิต บริการเอทีเอ็ม บัตรเดบิต บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและเงินโอนต่างประเทศ รวมถึงผลิตภัณฑ์เพื่อการลงทุนและประกัน เป็นต้น สำหรับลูกค้าธุรกิจ ธนาคารได้ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการบริหารเงินเพื่อธุรกิจการค้าต่างประเทศ ผลิตภัณฑ์บริหารเงิน ผลิตภัณฑ์ทางตลาดตราสารหนี้และตลาดทุน รวมถึงบริการทางการเงินอื่นๆ ที่ให้บริการโดยบริษัทในเครือของธนาคารแก่ลูกค้าบุคคลและลูกค้าธุรกิจ อาทิ การซื้อขายหลักทรัพย์ การจัดการและบริหารหลักทรัพย์ การเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน พาณิชย์ สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์สี่ล้อ และประกันชีวิตและประกันทั่วไป

ธนาคารดำเนินงานผ่านกลุ่มธุรกิจของธนาคาร 7 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ 1 และ 2 กลุ่มลูกค้าธุรกิจ (รับผิดชอบลูกค้าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SME) กลุ่มลูกค้าบุคคล (รับผิดชอบลูกค้ารายย่อยและธุรกิจขนาดเล็ก) กลุ่ม Global Transaction Services (GTS) กลุ่มบริหารการเงิน และกลุ่มจัดการทรัพย์สิน (จัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ) รวมถึงบริษัทหลักในเครือ 5 บริษัท ได้แก่ บริษัทหลักทรัพย์ไทยพาณิชย์ จำกัด บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนไทยพาณิชย์ จำกัด บริษัทไทยพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน) บริษัทไทยพาณิชย์สามัคคีประกันภัย จำกัด (มหาชน) และบริษัทไทยพาณิชย์นิวยอร์กไลฟ์ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ซึ่งทำหน้าที่ให้บริการทางการเงินอื่นๆ เสริมให้กับลูกค้าของธนาคารได้อย่างครบถ้วน

นับเป็นเวลากว่าศตวรรษแล้วที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ได้เปิดให้บริการแก่ประชาชน โดยมีจำนวนสาขาและตู้ ATM มากเป็นอันดับหนึ่ง ปัจจุบันปี 2552 ธนาคารมีสาขาทั้งสิ้นกว่า 950 สาขา และมี ATM กว่า 6,000 เครื่อง ครอบคลุมพื้นที่ในประเทศไทยและต่างประเทศในบางประเทศด้วย

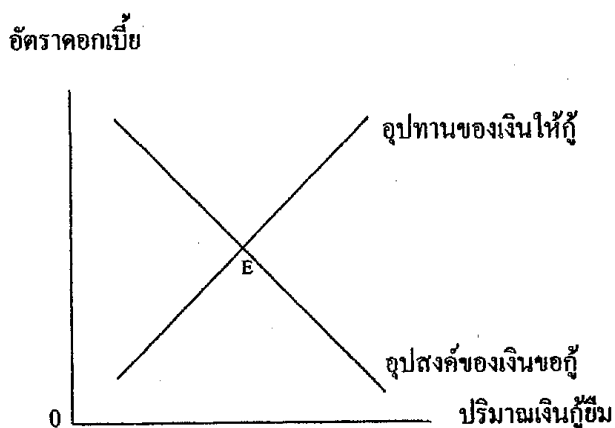
ข้อมูลงบการเงิน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 (งบการเงินรวม) ที่นำเสนอธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารมีขนาดของสินทรัพย์ เงินฝาก และสินเชื่อใหญ่เป็นอันดับ 3 ของระบบธนาคารพาณิชย์ โดย ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 ธนาคารมีสินทรัพย์รวม 1,314.6 พันล้านบาท มีเงินฝาก 984.6 พันล้านบาทและมีสินเชื่อ 901.9 พันล้านบาท ธนาคารมีมูลค่าหุ้นตามราคาตลาด (Market Capitalization) 183,887 ล้านบาท

2. ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ (พิกุล โคว์สุวรรณ. 2533: 192-194)

ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ (Loanable Funds Theory) ได้รับการพัฒนาแนวคิดมาจากทฤษฎีของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก โดยนำตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเป็นจริงของระบบเศรษฐกิจมาประกอบการวิเคราะห์ และได้ให้ความเห็นไว้ว่าอัตราดอกเบี้ยโดยแท้จริงแล้วไม่ได้จ่ายเพื่อการออม แต่เป็นการจ่ายสำหรับการให้กู้ ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดโดยอุปสงค์ของเงินขอกู้ (Demand for loanable fund) กับอุปทานของเงินให้กู้ (Supply of loanable fund)

ในด้านอุปสงค์ของเงินขอกู้นั้น ความต้องการที่สำคัญ ได้แก่ การถือเงินเพื่อการลงทุน โดยทั่วไปแล้วผู้มาขอกู้เงินเมื่อรายได้ของเขาขาดมือ ซึ่งผู้กู้พอใจที่จะกู้ในกรณีที่อัตราดอกเบี้ยต่ำ ในด้านอุปทานของเงินให้กู้ หมายถึงปริมาณเงินให้กู้ทั้งหมดในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่ง โดยอุปทานของเงินให้กู้นั้นมีแหล่งที่มาด้วยกันสองแห่ง ได้แก่ เงินออม (Saving) และการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงิน (Money Supply) ซึ่งได้แก่การขยายสินเชื่อตัวเอง และปริมาณของเงินให้กู้จะเพิ่มขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้น

ดุลยภาพตลาดเงินจะอยู่ที่ระดับอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพที่เหมาะสม โดยจะเกิดขึ้น ณ จุดตัดของเส้นอุปสงค์ของเงินขอกู้และอุปทานของเงินให้กู้ (ภาพประกอบ 2)

ภาพประกอบ 2 ดุลยภาพตลาดเงินกู้

ที่มา :สินีนาฏ สุภรณ์ไพบุลย์. 2541. เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร. หน้า 238-242.

จากภาพกำหนดให้แกนตั้งแสดงอัตราดอกเบี้ยและแกนนอนแสดงปริมาณเงินกู้ยืม ซึ่งจะเห็นว่าที่ระดับอัตราดอกเบี้ยสูงความต้องการเงินกู้จะน้อย ดังนั้นลักษณะของเส้นอุปสงค์ของเงินกู้จะลาดลงจากซ้ายไปขวา ส่วนเส้นอุปทานของเงินให้กู้มีลักษณะลาดขึ้นจากซ้ายไปขวา แสดงถึงเมื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำอุปทานของเงินให้กู้จะน้อย จุด E คือดุลยภาพของอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินกู้ เกิด ณ จุดตัดของเส้นอุปสงค์ของเงินกู้ และอุปทานของเงินให้กู้ถือเป็นอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมที่เกิดจากการให้กู้ยืมในช่วงเวลา โดยในช่วงขณะที่อุปสงค์ของเงินกู้มากกว่าอุปทานของเงินให้กู้ อัตราดอกเบี้ยในตลาดจะเพิ่มขึ้น ทำให้อุปสงค์ของเงินกู้ลดลงจนกระทั่งได้ดุลยภาพในตลาด อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพในตลาดแต่ละประเภทของการกู้จะมีความแตกต่างกัน เช่น ขึ้นอยู่กับสภาพการแข่งขันของสินเชื่อ และระยะเวลาในการให้กู้ที่แตกต่างกัน

3. รายได้และค่าใช้จ่ายของธนาคาร (วาริ หะวานนท์. 2539: 459)

1. รายได้

รายได้ ได้แก่ ผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนซึ่งเรียกเก็บจากลูกค้าจากการที่ธนาคารให้สินเชื่อให้เครดิตหรือให้บริการ เช่น การโอนเงิน รวมทั้งผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล ส่วนลดหรือดอกเบี้ยจากการนำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์ของธนาคาร เป็นต้น รายได้จากการดำเนินงานของธนาคารประกอบด้วยรายได้ที่สำคัญ ได้แก่ ดอกเบี้ยและส่วนลดรับ และค่าธรรมเนียมรับ

1.1 บัญชีดอกเบี้ยและส่วนลดรับ รายได้ที่สำคัญของธนาคาร ได้แก่ ดอกเบี้ยและส่วนลดจากการให้สินเชื่อ แบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1.1.1 ดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี ธนาคารจะคำนวณดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชีของลูกค้าในแต่ละรายตามอัตราดอกเบี้ยที่ระบุไว้ในสัญญาทุกวันสิ้นเดือนหรือวันใกล้เคียงแล้วแต่ความสะดวก โดยมีกระดานทำการแสดงการคำนวณดอกเบี้ยแต่ละราย แล้วเดบิตบัญชีรายตัวลูกค้าแต่ละราย และนำยอดรวมในเดือนนั้นๆ ไปเครดิตบัญชีดอกเบี้ยรับเงินเบิกเกินบัญชี

1.1.2 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ โดยปกติธนาคารจะให้ลูกค้าชำระดอกเบี้ยเงินให้กู้เป็นรายเดือน บางรายอาจจะให้ชำระเป็นราย 3 เดือน หรือชำระพร้อมกับเงินต้นเมื่อสัญญาครบกำหนดในวันสิ้นเดือนหรือวันใกล้เคียง ธนาคารจะคำนวณและบันทึกดอกเบี้ยรับสำหรับเงินให้กู้แต่ละรายในบัญชีรายตัวผู้กู้ และแสดงจำนวนดอกเบี้ยที่ค้างชำระแยกไว้ต่างหากจากยอดหนี้เงินกู้ นำจำนวนดอกเบี้ยเงินกู้รวมทั้งสิ้นที่เรียกเก็บจากผู้กู้ในเดือนนั้นๆ เดบิตบัญชีดอกเบี้ยค้างรับ (Interest Receivable) และเครดิตบัญชีดอกเบี้ยรับเงินให้กู้ และเมื่อผู้กู้นำดอกเบี้ยมาชำระ ธนาคารจะบันทึกบัญชีโดยเดบิตบัญชีเงินสด หรือบัญชีกระแสรายวัน เครดิตบัญชีดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ (Interest Receivable)

1.1.3 ดอกเบี้ยและส่วนลดตัวเงิน ธนาคารเรียกเก็บส่วนลดจากลูกค้าที่นำตัวเงินทั้งภายในประเทศและต่างประเทศมาขายลดกับธนาคารทันทีในวันที่ขายลดตัวเงิน โดยเดบิตบัญชีเงินสดหรือบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน เครดิตบัญชีส่วนลดรับ กรณีตัวเงินในประเทศที่ธนาคาร

รับซื้อลดครบกำหนดแล้วลูกหนี้ขอผิดชำระ ช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ตัวเงินครบกำหนดจนถึงวันที่ลูกค้าชำระเงินให้กับธนาคาร ธนาคารจะเรียกเก็บดอกเบี้ยอีก นอกจากนี้ยังมีดอกเบี้ยจากการทำทรัสต์รีซีท ซึ่งมีวิธีการบันทึกบัญชีเช่นเดียวกับเงินให้กู้ โดยเดบิตบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน และเครดิตบัญชีดอกเบี้ยค้างรับ

1.1.4 ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารอื่น ได้แก่ ดอกเบี้ยเงินฝากระหว่างธนาคาร แยกเป็นดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในประเทศ และดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารต่างประเทศบางธนาคารจะบันทึกรายการรวมกัน การบัญชีถือปฏิบัติเหมือนเงินเบิกเกินบัญชีแห่งใดแห่งหนึ่ง

1.1.5 ดอกเบี้ยส่วนลดและเงินปันผลหลักทรัพย์ที่ลงทุน

1.1.5.1 ดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล อัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม แต่ธนาคารลงทุนซื้อเพราะพันธบัตรเป็นหลักทรัพย์ที่มั่นคง และนำออกขายได้เมื่อต้องการเงิน ทั้งเป็นนโยบายของธนาคารที่ต้องแบ่งเงินส่วนหนึ่งไปลงทุนในหลักทรัพย์ที่มั่นใจว่าจะไม่มีการเสียหายเกิดขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ดำรงสภาพคล่องและดำรงเงินสดสำรองตามมาตรา 11 อีกด้วย

1.1.5.2 ส่วนลดตัวเงินคลัง อัตราส่วนลดค่อนข้างต่ำ แต่เมื่อธนาคารประสงค์จะลงทุนระยะสั้นก็จะซื้อไว้ในระยะที่มีเงินเหลือบางขณะ โดยที่ธนาคารมีความรับผิดชอบต้องกันเงินไว้ให้เพียงพอในการจ่ายเงินให้แก่ลูกค้า (ผู้ฝาก) แต่เงินที่กันไว้นี้ไม่คงที่ ในบางฤดูกาลลูกค้าได้รับเงินมาก เช่น ระยะเวลาข้าวได้ก็นำเงินมาฝากธนาคาร ทำให้ธนาคารมีเงินคงเหลือมาก ธนาคารก็นำไปหมุนหาผลประโยชน์ทางอื่นที่ได้เงินคืนเร็ว เช่น ซื้อตัวเงินคลัง เพื่อเตรียมไว้เมื่อถึงฤดูกาลที่ลูกค้าขาดเงินต้องถอนเงินมาก ธนาคารก็สามารถขายตัวเงินคลังนำเงินมาจ่ายให้ลูกค้าได้ทันทั่วทั้งปี

1.1.5.3 เงินปันผลจากหุ้นที่ซื้อ รายได้ประเภทนี้ไม่แน่นอน บางปีอาจไม่ได้รับเลย บางธนาคารลงบัญชีเป็นรายได้อื่นๆ

การแยกประเภทบัญชีดอกเบี้ยจะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับรายการของแต่ละธนาคาร บัญชีดอกเบี้ยรับมียอดคงเหลือเป็นเจ้าหนี้ ในบางครั้งมีการคืนเงิน ธนาคารจะบันทึกรายการนั้นด้วยหมึกต่างสีกันออกไป หรือทำเครื่องหมายวงเล็บเพื่อเป็นที่สังเกตว่าจะต้องหักรายการนั้นๆ ออกจากยอดคงเหลือ

1.2 บัญชีค่าธรรมเนียมรับ ในการให้บริการแก่ลูกค้าในด้านต่างๆ ธนาคารจะคิดค่าตอบแทนเรียกว่า ค่าธรรมเนียม โดยทั่วไปค่าธรรมเนียมที่ธนาคารได้รับมีดังนี้

1.2.1 ค่าธรรมเนียมจากการโอนเงิน แบ่งออกเป็น ค่าธรรมเนียมในการขายตราฟดีให้แก่ลูกค้า (Demand Draft) และค่าธรรมเนียมในการโอนเงินทางโทรเลข (Telegraphic Transfer)

1.2.2 ค่าธรรมเนียมจากการออกหนังสือค้ำประกัน เช่น การค้ำประกันผู้รับเหมาก่อสร้างต่อผู้ว่าจ้างว่าลูกค้าจะดำเนินงานตามสัญญา หากผิดสัญญาผู้ว่าจ้างก็จะเรียกจ่ายค่าเสียหายจากธนาคารได้ ซึ่งธนาคารต้องขอใช้แทนลูกค้าไปก่อนหากลูกค้ายังไม่สามารถชำระได้

หรือกรณีการค้ำประกันการออกของ เช่น เมื่อสินค้ามาถึงท่าเรือ ลูกค้านำเอกสารเอาสินค้าออกไปโดยยังไม่มีใบตราส่ง (Bill of Lading) ธนาคารก็จะออกหนังสือค้ำประกันการออกของ (Shipping Guarantee) ให้ลูกค้านำไปให้บริษัทเรือแทนใบตราส่งในการนี้ ธนาคารก็จะเรียกผลประโยชน์ชดเชยเป็นค่าธรรมเนียม

1.2.3 ค่าธรรมเนียมจากการรับรองตั๋วแลกเงิน คือธนาคารเข้ารับรองการชำระเงินตามตั๋วแทนลูกค้าผู้ซื้อสินค้าต่อผู้ขายสินค้า เช่น การรับรองตั๋วเงินค่าน้ำมันซึ่งธนาคารเข้ารับรองลูกค้าที่เป็นตัวแทนขายน้ำมันต่อบริษัทขายน้ำมัน เพื่อให้บริษัทผู้ขายเกิดความมั่นใจว่าจะได้รับเงินตามตั๋วเมื่อครบกำหนด เพราะธนาคารต้องใช้เงินในฐานะผู้จ่ายเงินตามตัวนั้นๆ ในการนี้ธนาคารจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากลูกค้า

1.2.4 ค่าธรรมเนียมเรียกเก็บเงินตามตั๋ว ลูกค้าของธนาคารอาจนำตั๋วเงินหรือตราสารอื่นของธนาคารต่างท้องถิ่นมาให้ธนาคารเรียกเก็บเงินตามตั๋วเงินให้ลูกค้า

1.2.5 ค่าธรรมเนียมในการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต เมื่อลูกค้ามาขอให้ธนาคารเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตเพื่อสั่งสินค้าเข้ามาจำหน่าย ธนาคารจะต้องเข้าเสี่ยงภัยและผูกพันในการชำระเงินให้แก่ผู้ส่งสินค้าออกในต่างประเทศ ธนาคารจึงเรียกเก็บผลประโยชน์เป็นค่าธรรมเนียมจากลูกค้า

1.2.6 ค่าธรรมเนียมอื่นๆ เช่นค่าปรับเช็คคืน และค่ารับรองเช็ค เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่าย ได้แก่ จำนวนเงินซึ่งธนาคารจ่ายไปเป็นค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนในการดำเนินงาน เช่นดอกเบี้ยเงินฝาก ค่าจ้างเงินเดือนพนักงาน รวมทั้งค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสื่อมสภาพของทรัพย์สินหรือหมดไปซึ่งสิทธิต่างๆ ได้แก่ ค่าเสื่อมราคา และสิทธิการเช่าตัดจ่าย เป็นต้น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของธนาคารประกอบด้วยค่าใช้จ่ายประเภทที่สำคัญ ได้แก่ ดอกเบี้ยจ่าย และส่วนลดจ่าย ค่าธรรมเนียมจ่าย และค่าใช้จ่ายทั่วไป

2.1 บัญชีดอกเบี้ยและส่วนลดจ่าย ได้แก่ ดอกเบี้ยที่ธนาคารจ่ายให้กับผู้ฝากเงินประเภทต่างๆ เป็นรายจ่ายที่สำคัญที่สุดของธนาคาร นอกจากนี้ก็มีดอกเบี้ยเงินที่ธนาคารกู้ยืมมา ดอกเบี้ยจ่ายใน General Ledger จะแสดงเป็นยอดรวมและมียอดเป็นลูกหนี้เสมอ โดยที่ธนาคารจำต้องทราบว่ในขณะใดขณะหนึ่งดอกเบี้ยที่จ่ายสำหรับประเภทต่างๆ มีอะไรบ้างและเท่าใด เพื่อดูกิจการแต่ละประเภทว่าได้ผลอย่างไร จึงต้องแยกบัญชีย่อยแสดงรายละเอียดดอกเบี้ยจ่าย ดอกเบี้ยจ่ายประเภทที่สำคัญมีดังนี้

2.1.1 ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากประเภทนี้ให้แก่ผู้ฝากแต่ละราย งบการบัญชีจะครั้งตามอัตรากฎหมาย โดยนำดอกเบี้ยเครดิตเข้าบัญชีผู้ฝากเงินแต่ละรายในวันสิ้นงวด และเดบิตบัญชีดอกเบี้ยจ่าย ยอดรวมทุกรายในช่องเงินฝากออมทรัพย์ด้วย

2.1.2 ดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ธนาคารจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากประเภทนี้เมื่อฝากไว้ครบกำหนดหรือตามระยะเวลาที่ฝากไว้เป็นรายๆ เมื่อผู้ฝากมาถอนเงินฝาก และในวันสิ้นงวดการบัญชีจะปรับปรุงดอกเบี้ยจ่ายให้เป็นรายจ่ายของงวดบัญชีนั้นตามระยะเวลาของเงินฝาก ซึ่งฝากไว้ในงวดบัญชีที่กล่าว

2.1.3 ดอกเบี้ยบัญชีเงินฝากของสาขา คือดอกเบี้ยที่จ่ายให้กับสาขาสำหรับเงินที่สาขานำมาฝากไว้ที่สำนักงานใหญ่ ซึ่งอาจเกิดจากสาขารับฝากไว้และไม่สามารถนำไปหาประโยชน์ในการให้กู้ยืมจึงนำมาให้สำนักงานใหญ่หาผลประโยชน์ สำนักงานใหญ่จึงคิดรายได้ให้แก่สาขาเพื่อวัตถุประสงค์ในการประเมินผลหรือวัดความสามารถในการหารายได้ของสาขาเท่านั้น ไม่มีการจ่ายจริง และในทางกลับกันหากทางสำนักใหญ่โอนเงินไปให้สาขา เช่น สาขามีเงินไม่เพียงพอและมีเงินฝากไว้ที่สาขา สาขาต้องคิดดอกเบี้ยให้แก่สำนักงานใหญ่ บัญชีดอกเบี้ยระหว่างกันนี้จะเป็ ดอกเบี้ยรับของฝ่ายหนึ่งและดอกเบี้ยจ่ายของอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อจัดทำบัญชีกำไรขาดทุนรวมก็จะหักกลบลบหนี้กันไป

2.1.4 ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม คือ ดอกเบี้ยที่จ่ายเนื่องจากการกู้ยืมทั้งในประเทศและต่างประเทศ บางธนาคารอาจบันทึกบัญชีรวมเป็นบัญชีเดียวกัน

2.1.5 ส่วนลดจ่าย คือ ส่วนลดในการขายช่วงลดตัวสัญญาใช้เงินให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือการขายลดตัวแลกเงินค่าสินค้าออกให้แก่ธนาคารต่างประเทศ เป็นต้น ปกติบัญชีดอกเบี้ยจ่ายจะมีรายการเป็นลูกหนี้เสมอ แต่อาจมีรายการเป็นเจ้าหนี้ เช่น ดอกเบี้ยจ่ายเกินไปต้องเรียกคืน หรืออาจมีรายการปรับปรุงอื่นๆ

2.2 บัญชีค่าธรรมเนียมจ่าย หมายถึง ค่าธรรมเนียมและบริการที่ธนาคารจ่ายไปเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน

2.2.1 ค่าธรรมเนียมจ่ายในการโอนเงินทางตราพดต์ผ่านธนาคารอื่น

2.2.2 ค่าธรรมเนียมจ่ายในการโอนเงินทางโทรเลขผ่านธนาคารแห่งประเทศไทยหรือธนาคารอื่น

2.2.3 ค่าธรรมเนียมจ่าย L/C

2.2.4 ค่าธรรมเนียมจ่ายตัวเงินต่างประเทศ

2.2.5 ค่าธรรมเนียมจ่ายประเภทอื่นๆ

2.3 บัญชีค่าใช้จ่ายทั่วไป บัญชีค่าใช้จ่ายทั่วไปของธนาคารประกอบไปด้วยค่าใช้จ่ายหลายประเภท ค่าใช้จ่ายที่สำคัญ ได้แก่ เงินเดือนและค่าจ้าง และเงินอย่างอื่นที่จ่ายให้ลูกจ้าง ค่าเครื่องเขียนและแบบพิมพ์ ค่าวัสดุของใช้ ค่าไฟฟ้า น้ำประปา ค่าไปรษณีย์โทรเลข ค่าโทรศัพท์ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่ารับรอง ค่าภาษี ค่าเช่า ค่าบำรุงรักษาและซ่อมแซม ค่าเบี้ยประกัน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นต้น

การคุมบัญชีค่าใช้จ่ายทั่วไปสำหรับค่าใช้จ่ายบางอย่าง เช่น เครื่องใช้ประจำสำนักงานจำพวกโต๊ะ เครื่องคิดเลข บางธนาคารถือว่ามียายุไม่นานจึงตัดเป็นค่าใช้จ่ายทันที แต่จัดให้มีทะเบียนคุมไว้ว่าสิ่งของเหล่านั้นยังมีอยู่ แต่บางธนาคารถือว่าเป็นของที่มีอายุใช้งานได้นาน ไม่

ควรตัดบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายทันที ก็จะบันทึกบัญชีเป็นทรัพย์สินไว้ แล้วตัดค่าเสื่อมราคาเป็นรายจ่ายแต่ละงวดบัญชี โดยปกติแล้วธนาคารมักจะตั้งบัญชีเป็นทรัพย์สินไว้ แล้วตัดค่าเสื่อมราคาตามอัตราที่ประมวลรัษฎากรกำหนดไว้

นอกจากรายได้และค่าใช้จ่ายที่เปิดบัญชีไว้ โดยแสดงลักษณะของรายได้และค่าใช้จ่ายแล้ว ธนาคารจะเปิดบัญชีเพื่อบันทึกรายการ ซึ่งในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชียังไม่อาจทราบได้แน่นอนในขณะนั้นว่าเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย แต่จะทราบได้เมื่อสรุปฐานะในวันสิ้นงวดการบัญชี บัญชีที่มีลักษณะดังกล่าว ได้แก่

1. บัญชีกำไรขาดทุนจากการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ (Profit and Loss on Exchange)

กำไรหรือขาดทุนจากการปริวรรต หมายถึง กำไรหรือขาดทุนจากการซื้อขายเงินตราต่างประเทศจากการแปลงค่าของทรัพย์สินและหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาท เมื่อจบบัญชีสิ้นงวด ธนาคารจะประเมินฐานะด้านธุรกิจต่างประเทศ โดยตีราคาเงินตราต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับบัญชีเงินบาททุกบัญชีให้มีมูลค่าเป็นเงินบาทตามอัตราแลกเปลี่ยนที่กำหนด ณ วันสิ้นงวดการบัญชี แล้วเทียบกับมูลค่าเงินบาทซึ่งปรากฏอยู่ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน (โดยหายอดรวมสุทธิทุกสกุลเงิน) หากมีผลต่างจะเกิดผลกำไรหรือขาดทุนเรียกว่า กำไรหรือขาดทุนจากการปริวรรต กรณีมีผลกำไรก็รวมคำนวณเป็นรายได้ กรณีมีผลขาดทุนก็รวมคำนวณเป็นค่าใช้จ่าย ซึ่งจะโอนไปเข้าบัญชีกำไรขาดทุน ส่วนใหญ่ธนาคารจะคำนวณกำไรขาดทุนจากการปริวรรตทุกเดือน แต่การบันทึกบัญชีอาจบันทึกบัญชีทุกเดือนหรือบันทึกครั้งเดียวในวันสิ้นงวดการบัญชี ธนาคารจะทราบผลการดำเนินงานด้านธุรกิจต่างประเทศว่ามีกำไรหรือขาดทุนจากบัญชีกำไรขาดทุนจากการปริวรรตนี้ กรณีที่บัญชีมียอดคงเหลือเป็นเครดิตก็แสดงเป็นผลกำไรจากการปริวรรต และกรณีที่บัญชีมียอดคงเหลือเป็นเดบิตก็แสดงเป็นผลขาดทุน

2. บัญชีกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สิน (Profit or Loss on Sale of Asset)

ในกรณีที่ธนาคารจำหน่ายทรัพย์สินใด การขาย การเลิกใช้ สูญหาย หรือถูกไฟไหม้ อาจมีผลกำไรหรือขาดทุน ซึ่งจะบันทึกเมื่อจำหน่ายทรัพย์สิน กรณีมีผลกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินก็แสดงเป็นรายได้ กรณีมีผลขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สินก็แสดงเป็นค่าใช้จ่าย

4. โครงสร้างต้นทุนของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

โครงสร้างต้นทุน (Total Cost : TC) เกิดจากผลรวมของต้นทุนทั้ง 3 ประเภท ดังนี้

1. ต้นทุนของเงินทุน (Cost of Fund : CF) ประกอบด้วย

- 1.1 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก ซึ่งธนาคารจะต้องจ่ายดอกเบี้ยให้กับลูกค้าที่มีบัญชีเงินฝากอยู่กับธนาคาร มีบริการเงินฝากหลายประเภท ได้แก่
 - เงินฝากเดินสะพัด ธนาคารไม่จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากให้ลูกค้า
 - เงินฝากออมทรัพย์
 - เงินฝากประจำ ประเภท 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน และ 36 เดือน
 - เงินฝากระยะยาว โบนัส 12 เดือน โบนัส 36 เดือน

1.2 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม โดยธนาคารได้กู้ยืมจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ทั้งเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว

1.3 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

2. ต้นทุนการดำเนินงาน (Transaction Cost : CT) เป็นค่าใช้จ่ายในการ

ดำเนินธุรกิจของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ได้แก่

- 2.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน
- 2.2 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ และอุปกรณ์
- 2.3 ค่าภาษีอากร
- 2.4 ค่าธรรมเนียมและบริการ เช่นค่าธรรมเนียมจ่ายให้กับธนาคารแห่งประเทศไทย
- 2.5 ค่าตอบแทนกรรมการ
- 2.6 ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ เนื่องจากธนาคารมีลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เป็นลูกหนี้ที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไข ธนาคารจึงได้มีการเจรจากับลูกหนี้เพื่อปรับเงื่อนไขการผ่อนชำระใหม่ให้เหมาะสมกับสภาพของลูกหนี้ ซึ่งในบางครั้งอาจจะทำให้ธนาคารเกิดส่วนสูญเสียจากการปรับโครงสร้างหนี้
- 2.7 เงินสมทบกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินและสถาบันคุ้มครองเงินฝาก
- 2.8 ขาดทุนจากการปรับราคาขายหนี้ให้บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย
- 2.9 ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย
- 2.10 ค่าใช้จ่ายอื่น เช่น ค่าสาธารณูปโภค ค่าเอกสารแบบพิมพ์ เครื่องเขียน และอุปกรณ์สำนักงาน ค่ารับรองทั่วไป ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ฯลฯ

3. ต้นทุนหนี้สูญ (Bad Debt Cost : CD) ค่าเผื่อหนี้สูญ และหนี้สงสัยจะสูญ
ตัดบัญชี

5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องกับเรื่องต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ที่ปรากฏมีดังนี้
Meyer; & Onchan. (1979) ได้ศึกษาเรื่องสินเชื่อเกษตรและการให้สินเชื่อเกษตรในประเทศไทย ได้พัฒนาสูตรและวิธีการคำนวณต้นทุนการให้สินเชื่อเกษตร ดังนี้

$$LC = F + A + \left(\frac{D}{1-D} \right) (1 + F + A)$$

โดยกำหนดให้

F = ต้นทุนของเงิน

A = ต้นทุนการดำเนินงาน

D = หนี้สูญ

หลักการคำนวณต้นทุนของสินเชื่อ คำนวณจากค่าใช้จ่ายทุกชนิดรวมถึงค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินต่างๆ ด้วย โดยแบ่งเป็นต้นทุนที่เกี่ยวข้องกันออกเป็นหมวดต่างๆ 3 หมวด ได้แก่ ต้นทุนของเงิน ต้นทุนการดำเนินงาน และหนี้สูญ

โอฬาร ไชยประวัติ (2513) (อ้างถึงใน นันทิพย์ เกียรตินิยมรุ่ง. 2541.) ได้ทำการศึกษาเรื่องโครงสร้างต้นทุนและรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ซึ่งได้ตีพิมพ์ลงในหนังสือรักเมืองไทย เล่ม 2 หน้าที่ 101-102 โดยได้แปลจาก Bank of Thailand Paper No.1 หัวข้อ Revenue and Cost Structures of Thai Commercial Bank : A Cross Section-Time Series Analysis, 1963-1970 การวิเคราะห์ให้ข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยแต่ละธนาคารในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ ปี 2506-2513 ใช้วิธีวัดผลผลิตของธนาคารจากตัวเลขสินทรัพย์หรือหนี้สิน ซึ่งปรากฏอยู่ในงบดุลของธนาคารและใช้รูปแบบสมการ Regression เป็นสมการวิเคราะห์ผล

ผลการศึกษาด้านโครงสร้างต้นทุนพบว่า

1. รายจ่ายต่อหน่วยของเงินฝาก ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยจ่ายให้แก่เงินฝากชนิดต่างๆ ตามข้อบังคับของธนาคารแห่งประเทศไทย การเปลี่ยนแปลงในด้านต้นทุนต่อหน่วยของเงินฝากทั้งหมดส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสัดส่วนของเงินฝากประจำและเงินฝากออมทรัพย์ต่อเงินฝากรวม

2. ต้นทุนต่อหน่วยของเงินกู้ยืม มีความแตกต่างระหว่างธนาคารมากกว่าต้นทุนต่อหน่วยของเงินฝากของแต่ละปี ต้นทุนของเงินกู้ยืมจะแตกต่างกันระหว่างธนาคาร โดยขึ้นอยู่กับแหล่งที่มาของเงินทุน (ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือตลาดเครดิตต่างประเทศ) ชนิดของเงินกู้ยืม (ขายช่วงลดตั๋วเงินหรือกู้โดยตรง) และเงื่อนไขในการให้กู้ยืมพิเศษระหว่างธนาคารที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกันเป็นประจำ ธนาคารในประเทศอาศัยตลาดเงินกู้จากต่างประเทศโดยการขายช่วงลดตั๋วสินค้าเข้าและ

จะกู้เงินจากธนาคารแห่งประเทศไทยในรูปการขายช่วงลดตัวเงินสินค้ายออก , ตัวเงินด้านอุตสาหกรรม ตัวเงินทางเกษตรกรรม ในกรณีจำเป็นจริงๆ เท่านั้นธนาคารพาณิชย์จึงจะกู้โดยตรงจากธนาคารแห่งประเทศไทย ฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนต่อหน่วยของเงินกู้ยืมจึงขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงของอัตรารับช่วงซื้อลดตัวเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยและของธนาคารต่างประเทศและการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบของการกู้ยืม

3. ต้นทุนอื่นต่อหน่วยของสินทรัพย์รวม แสดงถึงค่าใช้จ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตขั้นมูลฐานและวัตถุดิบเพื่อให้บริการธนาคารต่างๆ แก่ลูกค้า ต้นทุนนี้เกี่ยวข้องกับขอบเขตการดำเนินงานหรือขนาดของธนาคาร ในขณะที่ธนาคารต้องระดมเงินฝาก เงินให้กู้ยืมและเงินลงทุนซื้อหลักทรัพย์เพิ่มมากขึ้น ต้นทุนในการให้บริการทุกอย่างแก่ลูกค้าก็จะเพิ่มขึ้นด้วย ยิ่งกว่านั้นธนาคารที่มีสินทรัพย์รวมเท่ากับธนาคารที่มีสาขามากกว่าจะต้องจ้างคนงานและมีเครื่องใช้สำนักงานมากขึ้น ฉะนั้นต้นทุนต่อหน่วยในการดำเนินงานย่อมเพิ่มขึ้นด้วย

ผลการศึกษาด้านโครงสร้างรายได้ พบว่า

1. รายได้ต่อหน่วยจากการปล่อยเครดิตขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยที่ได้รับจากการปล่อยเครดิตต่างๆ แก่ภาคเอกชนและองค์ประกอบของเครดิตทั้งหมด เนื่องจากธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งมีอำนาจที่จะควบคุมนโยบายการให้กู้ยืมของตนเอง โดยการเลือกลูกค้าที่มีเครดิตดี ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการให้กู้ยืมจึงขึ้นอยู่กับท่าทีต่อความเสี่ยงของผู้บริหารธนาคารพาณิชย์นั้นๆ ยิ่งธนาคารให้กู้โดยตรงและถูกเบิกเกินบัญชีมากเท่าใด รายได้ต่อหน่วยของเครดิตที่ปล่อยกู้ก็จะสูงขึ้น

2. รายได้ต่อหน่วยจากการลงทุนซื้อหลักทรัพย์ ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของอัตราผลตอบแทนจากหลักทรัพย์รัฐบาล ช่วงปี พ.ศ.2506-2513 อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก รายได้ต่อหน่วยจากการลงทุนซื้อหลักทรัพย์ของธนาคารต่างๆ จึงไม่แตกต่างกันมากนัก

3. รายได้อื่นต่อหน่วยของสินทรัพย์รวม นอกเหนือจากการปล่อยเครดิตและการลงทุนในหลักทรัพย์แล้ว ธนาคารพาณิชย์ส่วนมากยังทำการซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับลูกค้า ซึ่งผลจากการวิเคราะห์พบว่าปริมาณการซื้อขายเงินตราต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์เกี่ยวข้องกับอย่างมีนัยสำคัญกับรายได้อื่นๆ ต่อหน่วยสินทรัพย์รวม การเพิ่มจำนวนสาขาก็ทำให้ธนาคารสามารถมีรายได้อื่นต่อหน่วยสูงขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นรายได้ประเภทค่าธรรมเนียมค่าประกันและค่าธรรมเนียมอื่นๆ

วาสนา สิงห์โกวินท์ (2527) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาโครงสร้างของต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ที่เข้าอยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การศึกษาได้แบ่งธนาคารที่วิเคราะห์เป็น 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ตามการจัดการของธนาคารแห่งประเทศไทย ในการวิเคราะห์โครงสร้างของต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ จะพิจารณาต้นทุนของเงินฝาก ต้นทุนของเงินกู้ยืม และคำนวณหาต้นทุนของเงินทุนถัวเฉลี่ยทั้งเงินฝากและเงินกู้ยืม

ผลการศึกษาพบว่า โดยเฉลี่ยธนาคารพาณิชย์มีต้นทุนเงินฝากประมาณ ร้อยละ 8-10 ถ้าธนาคารใดมีต้นทุนต่ำก็แสดงว่า ปริมาณเงินฝากมีมากและส่วนใหญ่ทุกธนาคารต้นทุนเงินฝากต่ำ ส่วนการคำนวณต้นทุนของการกู้ยืมนั้น พบว่า ธนาคารพาณิชย์ใดสามารถหาแหล่งเงินกู้ได้ถูกย่อมจะมีต้นทุนเงินกู้ยืมต่ำ ส่วนการคำนวณต้นทุนเงินกู้ยืมเฉลี่ย พบว่า ธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ มีต้นทุนของเงินทุนโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 7-10 ธนาคารใดมีต้นทุนของเงินทุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของปีนั้น ก็แสดงว่าสามารถหาแหล่งเงินกู้ยืมได้ถูก และมีลูกค้าเงินฝากมาก และการจ่ายอัตราดอกเบี้ยไม่สูงจนเกินไป ผลการศึกษาโครงสร้างต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบมีค่าเฉลี่ยของต้นทุนเงินฝากประมาณร้อยละ 8.77 ต้นทุนเงินกู้ยืมเฉลี่ยทั้งระบบประมาณร้อยละ 12.33 และถัวเฉลี่ยต้นทุนของเงินทุนทั้งระบบประมาณร้อยละ 9.39 และมีข้อเสนอแนะว่าธนาคารควรจะพยายามหาแหล่งเงินกู้ยืมราคาถูก เพื่อลดต้นทุนของเงินกู้ยืม พยายามรณรงค์หาเงินฝากเพื่อลดต้นทุนของเงินฝาก และพร้อมกันนั้นก็เป็นการลดต้นทุนถัวเฉลี่ยของเงินทุนด้วย

หยกพร ตันติเศวตรรัตน์ (2529) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยและความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินงานกับสมมติฐานโครงสร้างตลาดว่าเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกันหรือไม่ โดยใช้ข้อมูลรายปีของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้ง 16 ธนาคาร รวมกัน ระหว่างปี พ.ศ. 2522-2526

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนแบ่งการตลาดมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความสามารถในการทำกำไร ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานโครงสร้างตลาด สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างส่วนแบ่งการตลาดกับส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยจะตรงข้ามกับสมมติฐาน คือ เมื่อธนาคารมีส่วนแบ่งตลาดมากขึ้นจะมีส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยลดลง

น้ำทิพย์ เกียรตินิยมรุ่ง (2541) ทำการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ไทยภายหลังนโยบายการเงินเสรี โดยพิจารณาด้านต้นทุนด้านดอกเบี้ย ต้นทุนด้านพนักงาน ต้นทุนด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ และต้นทุนด้านความเสี่ยง ระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในช่วงปี 2533-2539 การวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่ออธิบายถึงบทบาทและการดำเนินงานที่เปลี่ยนแปลงไปของระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยภายหลังกรใช้นโยบายการเงินเสรี และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้สมการต้นทุนของ Cobb- Douglas Form ในรูปแบบของสมการ ดังนี้คือ

$$\ln TC = \alpha_0 + \alpha_1 \ln Y + \beta_1 \ln P_1 + \beta_2 \ln P_2 + \beta_3 \ln P_3 + \beta_4 \ln R + \ln V$$

โดยที่ α_0 = แสดงค่าต้นทุนคงที่

α_1 = แสดงค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรด้านผลิตภัณฑ์

Y	=	ผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ ประกอบด้วย เงินกู้ยืม เงินลงทุนในหลักทรัพย์ และภาระผูกพันภายนอก
β_1	=	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรต้นทุนด้านดอกเบี้ย
P_1	=	ต้นทุนด้านดอกเบี้ย
β_2	=	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรต้นทุนด้านพนักงาน
P_2	=	ต้นทุนด้านพนักงาน
β_3	=	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรต้นทุนด้านอาคารสถานที่
P_3	=	ต้นทุนด้านอาคารสถานที่
β_4	=	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรต้นทุนด้านความเสี่ยง
R	=	ต้นทุนด้านความเสี่ยง
V	=	ค่าความคลาดเคลื่อนของสมการ

ผลการศึกษาพบว่าธนาคารพาณิชย์ของไทยหลายแห่งไม่สามารถปรับตัวให้เข้าสู่มาตรฐานสากลตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทยได้ จึงถูกกองทุนฟื้นฟูสถาบันการเงินเข้าไปซื้อหุ้นและเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานจากธนาคารพาณิชย์เอกชนมาเป็นการดำเนินงานในรูปแบบรัฐวิสาหกิจแทน ธนาคารพาณิชย์ไทยที่ยังสามารถปรับตัวได้ก็ต้องอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ในการพยุงฐานะของกิจการ ทำให้แนวโน้มสัดส่วนการถือหุ้นในธนาคารพาณิชย์ไทยตกเป็นของชาวต่างชาติสูงขึ้น ในด้านต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ไทยพบว่า มีต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านดอกเบี้ยสูงเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือต้นทุนด้านอาคารสถานที่ ต้นทุนด้านพนักงานและต้นทุนด้านความเสี่ยง ตามลำดับ

สมเกียรติ โครตศรี (2542) ทำการศึกษาวเคราะห์ต้นทุนการดำเนินงานในส่วนของรัฐกิจเงินฝาก ธนาคารออมสินสาขาพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยศึกษาจากข้อมูลค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในปี 2537-2541 โดยระบบต้นทุนตามกิจกรรม การประมาณต้นทุน การปันส่วนต้นทุน และพฤติกรรมต้นทุน มาเป็นกรอบในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในส่วนของรัฐกิจเงินฝากเกิดจากเงินเดือนและค่าแรงงานเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 76.48 ของค่าใช้จ่าย ต้นทุนเงินฝากเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 2.79 ซึ่งมีต้นทุนเงินฝากคิดเป็นร้อยละของต้นทุนในการดำเนินงานในส่วนของรัฐกิจเงินฝากทั้งหมดมากที่สุดในปี 2540 คิดเป็นร้อยละ 17.50 รองลงมาปี 2537 ร้อยละ 4.65 ปี 2539 ร้อยละ 2.19 ปี 2541 ร้อยละ 2.04 และปี 2538 ร้อยละ 1.81 ซึ่งปัจจัยสำคัญที่กระทบต่อต้นทุนเงินฝากคือจำนวนเงินฝากในแต่ละปี และจำนวนรายได้มาติดต่อกับรัฐกิจเงินฝาก

อารีวรรณ ปูวิเมฆ (2543) ทำการศึกษาปริมาณการผลิตและต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ไทย วิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตและความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนและปริมาณการผลิตของธนาคารพาณิชย์ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ในเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนาอธิบายถึงการบริหารด้านปริมาณการผลิตและต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2525 ถึง พ.ศ.2540 สำหรับการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ใช้วิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตและความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนและปริมาณการผลิต โดยกำหนดให้ต้นทุนเป็นฟังก์ชันของปริมาณการผลิตโดยใช้ความสัมพันธ์ในลักษณะสมการกำลังสาม โดยการประมาณค่าแบบวิธีกำลังสองน้อยที่สุด มีการศึกษาเป็นกลุ่มธนาคารและธนาคารทั้งระบบ

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณการผลิตของกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือธนาคารทั้งระบบ กลุ่มธนาคารขนาดกลางและกลุ่มธนาคารเล็ก ตามลำดับ ปัจจัยด้านอัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นทำให้ปริมาณการผลิตของกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ลดลงมากที่สุด รองลงมาคือ ธนาคารทั้งระบบ กลุ่มธนาคารขนาดเล็ก และกลุ่มธนาคารขนาดกลางตามลำดับ และปัจจัยด้านปริมาณเงินฝากของกลุ่มธนาคารขนาดเล็กเพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณการผลิตของกลุ่มธนาคารขนาดเล็กเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มธนาคารขนาดกลาง ธนาคารทั้งระบบ และกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ ตามลำดับ ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนเฉลี่ยและปริมาณการผลิต พบว่า ปริมาณการผลิต ณ ต้นทุนเฉลี่ยต่ำสุดของธนาคารทั้งระบบมีขนาดใหญ่มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ กลุ่มธนาคารขนาดกลาง และกลุ่มธนาคารขนาดเล็ก ตามลำดับ และพบว่าต้นทุนเฉลี่ยต่ำสุดของธนาคารทั้งระบบอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มธนาคารขนาดกลาง กลุ่มธนาคารขนาดเล็ก และกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ตามลำดับ

วสันต์ ลิลา (2545) ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนการให้สินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างต้นทุนเฉลี่ยในการให้สินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนเฉลี่ยในการให้สินเชื่อกับปริมาณสินเชื่อ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิระหว่างปี 2524-2543 จากแหล่งข้อมูลที่สำคัญ คือ กองบัญชีบริหาร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ทั้งแบบพรรณนาและเชิงปริมาณ โดยใช้แบบจำลองถดถอยเพื่อหาฟังก์ชันต้นทุนเฉลี่ยของการให้สินเชื่อ

ผลการศึกษาพบว่า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมีต้นทุนเฉลี่ยในการให้สินเชื่อ จำนวน 12.12 บาท ต่อการให้สินเชื่อ 100 บาท ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนของเงินทุน 7.66 บาท ต้นทุนการดำเนินงาน 3.14 บาท และต้นทุนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ 1.32 บาท จะเห็นได้ว่าต้นทุนที่มีความสำคัญและมีค่าใช้จ่ายสูงที่สุดในการให้สินเชื่อ คือต้นทุนของเงินทุน

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนเฉลี่ยในการให้สินเชื่อกับปริมาณสินเชื่อสอดคล้องกับเส้นต้นทุนตามทฤษฎี คือ มีลักษณะเป็นเส้นโค้งหงาย ต้นทุนเฉลี่ยจะอยู่ในระดับสูงเมื่อปริมาณ

สินเชื่อดำ และเมื่อปริมาณสินเชื่อเพิ่มขึ้น ค่าต้นทุนเฉลี่ยจะลดลง แต่เมื่อปริมาณสินเชื่อมากเกินไประดับที่เหมาะสมแล้ว ต้นทุนเฉลี่ยจะสูงขึ้น

เกรียงศักดิ์ สุขเจริญ (2546) ทำการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนดำเนินงานและศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนการดำเนินงานรวมของธนาคารนครหลวงไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) รายปีตั้งแต่ปี 2531 ถึง 2546 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 16 ปี โดยทำการประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (The Ordinary Least Squares) โดยมีรูปแบบฟังก์ชันต้นทุนที่นำมาวิเคราะห์ คือ

$$TC = a + b_1LO + b_2BO + b_3IN + b_4BR + b_5ST + b_6TC_{t-1}$$

โดยกำหนดให้

TC = ต้นทุนรวมของธนาคาร

LO = เงินให้สินเชื่อทั้งสิ้น (LOAN)

BO = ปริมาณเงินกู้ยืมที่ธนาคารกู้ยืม (BORROWING)

IN = อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำประเภท 3 เดือน (INTEREST)

BR = จำนวนสาขา (BRANCH)

ST = จำนวนพนักงาน (STAFF)

TC_{t-1} = ต้นทุนรวมของธนาคารในปีที่ผ่านมา

จากการศึกษาพบว่า ธนาคารนครหลวงไทย มีโครงสร้างต้นทุนที่มีความสำคัญและมีค่าใช้จ่ายสูงที่สุด คือต้นทุนเงินทุน แต่อย่างไรก็ดีต้นทุนหนี้สูญในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจปี 2540 เป็นต้นทุนที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นมากที่สุด

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนดำเนินงานของธนาคารนครหลวงไทยมากที่สุดดังนี้ เงินให้สินเชื่อ อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน จำนวนพนักงาน ปริมาณเงินกู้ยืมที่ธนาคารกู้ยืม จำนวนสาขาและต้นทุนรวมในปีที่ผ่านมา โดยเงินให้สินเชื่อ อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารกู้ยืม และจำนวนพนักงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับต้นทุนรวมของธนาคารนครหลวงไทย และมีความสำคัญทางสถิติ ส่วนปริมาณเงินกู้ยืมที่ธนาคารกู้ยืม จำนวนสาขา และต้นทุนรวมในปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับต้นทุนรวมของธนาคารนครหลวงไทย

หรรษา พุฒน้อย (2551) ทำการศึกษาด้านทุน รายรับ และผลการดำเนินงานของสาขา (ในรูปแบบการบริหารของสำนักงานเขต) กับกลยุทธ์ในการเปิดสาขาของธนาคารพาณิชย์ โดยทำการคัดเลือกสำนักงานเขตมาศึกษา จำนวน 3 สำนักงานเขตของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีความแตกต่างกันในเรื่องพื้นที่รับผิดชอบ โดยแบ่งเป็นพื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นใน กรุงเทพฯ ชั้นกลาง และกรุงเทพฯ ชั้นนอก พื้นที่ละ 1 สำนักงานเขต ในช่วงระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2550

ผลการศึกษา พบว่า ทุกสำนักงานเขตที่ทำการศึกษามีผลกำไรในภาพรวม นับได้ว่าแต่ละสำนักงานเขตมีการบริหารสาขาที่ดีในระดับหนึ่ง สำหรับการศึกษาด้านทุนและรายรับของสาขา พบว่าส่วนใหญ่ต้นทุนเงินฝาก รองลงมาเป็นต้นทุนพนักงานและต้นทุนค่าเช่าอาคารสถานที่ ส่วนรายรับมาจากรายได้ดอกเบี้ยที่สาขาได้รับจากการส่งเงินฝากให้สำนักงานใหญ่ โดยมีรายได้จากการปล่อยสินเชื่อและรายได้จากค่าธรรมเนียมการให้บริการอยู่ในระดับที่ค่อนข้างน้อย จะเห็นได้ว่าธนาคารพาณิชย์แห่งนี้เน้นการหาเงินฝากเป็นหลัก เนื่องจากเป็นธนาคารรายใหม่อยู่ในช่วงขยายสาขา สำหรับการศึกษาด้านโครงสร้างต้นทุนและรายรับว่ามีความสอดคล้องกับกลยุทธ์การเปิดสาขาหรือไม่ ภายใต้กลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ ได้แก่ เปิดสาขาเพื่อการแข่งขันในพื้นที่ เพื่อขยายฐานลูกค้าเงินฝาก และเพื่อเน้นการบริการ พบว่าโดยส่วนใหญ่เป็นไปตามคาดการณ์ สรุปคือสาขาที่เปิดเพื่อขยายฐานลูกค้าเงินฝากจะมีต้นทุนสูงที่สุดและให้ผลกำไรน้อยที่สุด ส่วนสาขาที่เปิดเพื่อเน้นการบริการจะให้ผลกำไรสูงสุด หากพิจารณาถึงความแตกต่างของพื้นที่ โดยแบ่งเป็นสาขาที่เปิดในพื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นใน พื้นที่ชั้นกลางและพื้นที่ชั้นนอก พบว่าสาขาที่เปิดเพื่อขยายฐานลูกค้าเงินฝากจะมีต้นทุนที่สูงที่สุดและให้ผลกำไรน้อยที่สุด และพบความแตกต่างคือ สาขาที่เปิดในพื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นในที่ใช้กลยุทธ์การเปิดสาขาเพื่อการแข่งขันในพื้นที่ให้ผลกำไรมากที่สุด ในขณะที่สาขาที่เปิดในพื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นกลางและชั้นใน สาขาที่เปิดเพื่อเน้นการบริการจะให้ผลกำไรสูงสุด

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ได้นำมาจากการวิจัยของ Meyer & Onchan และงานวิจัยของ เกรียงศักดิ์ สุขเจริญ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลและแหล่งข้อมูล
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้ข้อมูลเชิงทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลประเภทอนุกรมเวลา (time series) ได้แก่ งบการเงินของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) รายไตรมาส ตั้งแต่ปี 2545 ถึง ปี 2552 ระยะเวลา 32 ไตรมาส โดยเน้นข้อมูลทางด้านต้นทุนของธนาคาร ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ได้แก่ เงินรับฝาก รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน เงินกู้ยืมระยะสั้น เงินกู้ยืมระยะยาว และค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์ ค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและบริการ ค่าตอบแทนกรรมการ เงินสมทบกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินและสถาบันคุ้มครองเงินฝาก ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ฯลฯ และข้อมูลตัวเลขสถิติที่เกี่ยวกับปริมาณเงินที่ธนาคารกู้ยืม ปริมาณเงินให้สินเชื่อ อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน และจำนวนสาขาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) โดยเป็นข้อมูลที่รวบรวมจากรายงานประจำปีของธนาคาร เว็บไซต์ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย เว็บไซต์ของสำนักงานก.ล.ต. และเอกสารเผยแพร่อื่นๆ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ตารางซึ่งสร้างเพื่อรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับรายละเอียดค่าใช้จ่ายจากงบกำไรขาดทุน จำนวนสาขา ปริมาณเงินให้สินเชื่อ ปริมาณเงินที่ธนาคารกู้ยืม และอัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน ตั้งแต่ ปี 2545 ถึง ปี 2552 เป็นรายไตรมาส

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้นทุนของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) โดยมีขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดค่าใช้จ่ายจากงบกำไรขาดทุน จำนวนสาขา ปริมาณเงินให้สินเชื่อ ปริมาณเงินกู้ยืม และอัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน ปี 2545 ถึง ปี 2552 เป็นรายไตรมาส จากรายงานประจำปีของธนาคาร เว็บไซต์ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และ เอกสารเผยแพร่อื่นๆ

3.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

3.3 จัดระเบียบข้อมูลที่ได้มาให้สอดคล้องกับตัวแปรที่ทำการศึกษา

4.การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาจัดกระทำและวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 การจัดกระทำข้อมูล

4.1.1 รวบรวมข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายจากงบกำไรขาดทุนของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำแนกประเภทของค่าใช้จ่ายและจัดทำเป็นตารางเรียงลำดับตั้งแต่ ปี 2545 ถึง ปี 2552

4.1.2 รวบรวมข้อมูลปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และจัดทำเป็นตารางเรียงลำดับตั้งแต่ ปี 2545 ถึง ปี 2552

4.1.3 รวบรวมข้อมูลปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และจัดทำเป็นตารางเรียงลำดับตั้งแต่ ปี 2545 ถึง ปี 2552

4.1.4 รวบรวมข้อมูลอัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน และจัดทำเป็นตารางเรียงลำดับตั้งแต่ ปี 2545 ถึง ปี 2552

4.1.5 รวบรวมข้อมูลจำนวนสาขาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และจัดทำเป็นตารางเรียงลำดับตั้งแต่ ปี 2545 ถึง ปี 2552

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะแยกออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

4.2.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็นการนำเอาข้อมูล ทฤษฎีบทที่รวบรวมมาได้ทำการวิเคราะห์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยนำมาประมวลแยกตาม ประเภทของต้นทุนแล้วนำไปจัดระเบียบข้อมูล หาค่าร้อยละ เพื่ออธิบายโครงสร้างและส่วนประกอบ ของต้นทุนของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในช่วงปี 2545 ถึงปี 2552 เพื่อเปรียบเทียบ ต้นทุนหมวดใดเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่มีผลต่อต้นทุนของธนาคาร

4.2.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการนำเอาข้อมูล ที่รวบรวมมาได้ทำการวิเคราะห์ โดยหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคาร โดยใช้สมการ ถดถอย (Regression Analysis) จากการคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Eviews

รูปแบบของฟังก์ชันต้นทุนที่จะใช้ในการวิเคราะห์ คือ

$$TC = a + b_1BR + b_2IN + b_3LO + b_4BO$$

โดยกำหนดให้

TC = ต้นทุนรวมของธนาคาร

BR = จำนวนสาขา (BRANCH)

IN = อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน (INTEREST)

LO = ปริมาณเงินให้สินเชื่อทั้งสิ้น (LOAN)

BO = ปริมาณเงินที่ธนาคารกู้ยืม (BORROWING)

4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ประกอบด้วย R^2 , Adjusted R^2 , F-Statistics, t-Statistics, Durbin-Watson และ Multicollinearity รายละเอียดดังนี้

4.3.1 Coefficient of Determination : R^2 สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ เป็นสิ่งที่ใช้วัดว่าแบบจำลองเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ หมายถึง สัดส่วนตัวแปร X สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปร Y ดังนั้นถ้า R^2 มีค่ามากแสดงว่าตัวแปร Y และ X มีความสัมพันธ์กันมากหรือตัวแปร X สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปร Y ได้มาก (เริงชัย ตันสุชาติ. 2548: 93)

โดยมีสูตรดังนี้

$$R^2 = \frac{ESS}{TSS} = 1 - \frac{RSS}{TSS}$$

ค่าของ R^2 ที่ได้ $0 < R^2 < 1$ ถ้าเข้าใกล้ 1 มากแสดงว่าเป็นแบบจำลองที่เหมาะสม

4.3.2 Adjust R^2 : $\overline{R^2}$ สัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ถูกปรับค่า เพื่อจัดปัญหาเกี่ยวกับจำนวนตัวแปรอิสระที่แตกต่างกันในแต่ละสมการ ดังนั้นจึงต้องคำนึงถึงองศาแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) โดยการถ่วงน้ำหนักทั้งเศษและส่วนด้วยองศาแห่งความเป็นอิสระ โดยมีสูตรดังนี้

$$\overline{R^2} = 1 - \frac{RSS/(n-k)}{TSS/(n-1)} = 1 - (1 - R^2) \frac{n-1}{n-k}$$

ดังนั้น $\overline{R^2}$ ที่ได้จึงไม่เป็นฟังก์ชันที่ขึ้นอยู่กับจำนวนตัวแปรอธิบายในแบบจำลอง เพราะฉะนั้นถ้าการเพิ่มตัวแปรอธิบาย X และทำให้ $\overline{R^2}$ เพิ่มขึ้นจริง นั้นหมายความว่ากรณีที่แบบจำลองมีตัวแปรเพิ่มขึ้นมีความเหมาะสมกับข้อมูลมากขึ้น (เริงชัย ตันสุชาติ. 2548: 95)

4.3.3 F-Statistics เป็นสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยมีสูตรดังนี้ (วิรัช พานิชวงศ์. 2545: 35)

$$F = \frac{MSR}{MSE}$$

F = สถิติทดสอบ F-test

MSR = ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MSE = ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

F-statistic: เป็นค่าที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้มีค่าแตกต่างไปจากศูนย์หรือไม่ ค่านี้ยิ่งสูงยิ่งดี โดยมีค่า Probability Value (F - statistic): เป็นค่า P-value ของ F-statistic ค่า P-value จะต้องน้อยกว่า α ที่กำหนดไว้ ถึงจะสามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้มีค่าไม่แตกต่างไปจากศูนย์ (อัครพงศ์ อันทอง. 2550: 28)

4.3.4 t-Statistics เป็นสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับสัมประสิทธิ์ของตัวแปรตามแต่ละตัว โดยมีสูตรดังนี้ (สมจิต วัฒนายากุล. 2545: 168)

$$t = \frac{b_i - \beta_i}{Sb_i}$$

t = สถิติทดสอบ t-test

Sb_i = ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์เส้นถดถอยสุทธิ

b_i = สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระตัวที่ i

β_i = ค่าสัมประสิทธิ์ของเส้นถดถอย

โดยพิจารณาจากค่า Probability value (Prob.) [P-value] จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0-1 ค่านี้เป็นค่าความน่าจะเป็นที่ค่า t-statistic ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่า t-statistic จากตาราง โดยจะเปรียบเทียบค่า P-value ที่คำนวณได้กับค่า α (ระดับนัยสำคัญที่กำหนด) ถ้าค่า P-value < α แสดงว่า ปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ค่า $b_i = 0$

4.3.5 Autocorrelation

การตรวจสอบปัญหา Autocorrelation สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การดูจากค่าสถิติ Durbin-Watson (D.W.), การพิจารณาจากกราฟของค่าคลาดเคลื่อน เป็นต้น ในโปรแกรม EViews 5.1 ก็สามารถตรวจสอบปัญหา Autocorrelation ได้หลายวิธีเช่นเดียวกัน แต่วิธีการที่ง่ายและสะดวก ได้แก่ การพิจารณาค่า Durbin-Watson statistic (D.W.) , การพิจารณาจากกราฟของค่าคลาดเคลื่อน , การพิจารณาจาก Correlogram และ Q-statistics ของค่าคลาดเคลื่อน และค่า Breusch-Godfrey Test ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการตรวจสอบปัญหา Autocorrelation โดยการพิจารณาค่า Durbin-Watson statistic (D.W.) ดังมีรายละเอียดดังนี้

Durbin-Watson เป็นค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ของตัว
คลาดเคลื่อนที่ต่างระยะเวลากันมีความสัมพันธ์กัน(Autocorrelation) โดยมีสูตรดังนี้ (วิชช
พานิชวงศ์. 2545: 283)

$$d = \frac{\sum_{t=2}^n (e_t - e_{t-1})^2}{\sum_{t=1}^n e_t^2}$$

เมื่อ $e_t = Y_t - Y_{t-1}$, $t = 1, 2, \dots, n$
n คือ จำนวนค่าสังเกต

Durbin – Watson stat: D.W. เป็นค่าที่ใช้ในการพิจารณาว่าแบบจำลองมีปัญหา
Autocorrelation หรือไม่ โดยถ้าค่า D.W. มีค่าใกล้เคียง 2 แสดงว่าแบบจำลองที่กำลังพิจารณาไม่มี
ปัญหา Autocorrelation

โดยทั่วไปมักจะพิจารณาว่า ถ้าหากค่า D.W. มีค่าใกล้เคียง 2 ก็แสดงว่า สมการ
ถดถอยที่กำลังพิจารณาไม่มีปัญหา Autocorrelation แต่อย่างไรก็ตาม ในบางครั้งก็ไม่สามารถสรุป
ได้อย่างนั้น ผู้ใช้จะต้องนำค่า D.W. ที่คำนวณได้ไปเทียบกับค่าสถิติ D.W. ในตารางสถิติ Durbin-
Watson Test โดยมีเงื่อนไขในการพิจารณาค่า Durbin Watson Statistic มีดังนี้

ถ้าค่า $D_L > D.W. > 4 - D_L$ จะปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) แสดงว่าปัญหา
Autocorrelation

ถ้าค่า $4 - D_U > D.W. > D_U$ ยอมรับสมมุติฐานหลัก (H_0) แสดงว่าไม่มีปัญหา
Autocorrelation

สำหรับกรณีอื่นๆ ไม่สามารถสรุปได้ว่ามีปัญหา Autocorrelation หรือไม่

การแก้ไขกรณีเกิดปัญหา Autocorrelation

การแก้ไขปัญหา Autocorrelation สามารถทำได้หลายวิธี สำหรับในโปรแกรม EViews มีคำสั่ง
สำเร็จรูปใน

การแก้ไขปัญหา Autocorrelation โดยคำสั่งดังกล่าวจะแก้ไขปัญหา Autocorrelation ด้วย
วิธี The Cochrane-Orcutt Iterative Method วิธีการนี้จะพยายามหาค่า ρ ที่แท้จริง เพื่อนำมา
ปรับตัวแปรในสมการถดถอย โดยทำการประมาณค่าหลายๆ รอบจนกว่าการเปลี่ยนแปลงของค่า ρ
จะมีค่าน้อยภายใต้เงื่อนไขทางสถิติที่ยอมรับได้ ผู้ใช้สามารถใช้โปรแกรม EViews ในการแก้ไข
ปัญหา Autocorrelation โดยการเติม AR(1) หลังสมการถดถอย (อัศวพงศ์ อันทอง. 2550:
25,52,54)

4.3.6 Multicollinearity การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (กัลยา วาณิชย์
บัญชา. 2545: 468)

โดยสามารถดูได้จาก

4.3.6.1 Tolerance

ค่า Tolerance ของ ตัวแปรอิสระ X_i คือ $1 - R_i^2$

ถ้าค่า Tolerance มีค่าใกล้ 0 แสดงว่า ตัวแปรอิสระ X_i มีความสัมพันธ์กับตัวแปร
อื่นๆมาก ซึ่งสรุปได้ว่า มีปัญหา multicollinearity

4.3.6.2 VIF (Variance Inflation Factor)

ค่า VIF ของ ตัวแปรอิสระ X_i คือ
$$\frac{1}{1 - R_i^2}$$

ถ้าค่า VIF มีค่าเข้าใกล้ 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระ X_i มีความสัมพันธ์กับตัวแปร
อื่นๆมาก ซึ่งสรุปได้ว่า มีปัญหา multicollinearity

การแก้ไขปัญหาเมื่อเกิด Multicollinearity (กัลยา วาณิชย์บัญชา. 2545: 468)

1. ถ้าจำนวนตัวอย่าง (n) น้อย แต่จำนวนตัวแปรอิสระมาก ให้เพิ่มขนาดตัวอย่าง
2. ตัดตัวแปรอิสระบางตัวที่มีความสัมพันธ์กันมากบางตัวออกไป
3. รวมตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันไว้ด้วยกัน โดยใช้เทคนิค Factor Analysis หรือ

Principle component

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะแสดงผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีเนื้อหา ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล
2. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ได้แบ่งหัวข้อการศึกษาให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยได้กำหนดขั้นตอนการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกเป็นการศึกษาโครงสร้างต้นทุนรวมของธนาคาร ตั้งแต่ปี 2545 จนถึงปี 2552 และส่วนที่สองเป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคาร ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 จนถึงไตรมาสที่ 4 ปี 2552

2. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

TC	=	ต้นทุนรวมของธนาคาร (พันบาท)
BR	=	จำนวนสาขา (แห่ง)
IN	=	อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน (ร้อยละ)
LO	=	ปริมาณเงินให้สินเชื่อทั้งสิ้น (พันบาท)
BO	=	ปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคาร (พันบาท)

2.2 สัญลักษณ์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

a	แทน	ค่าคงที่ในสมการถดถอย
$b_1, b_2, \dots, b_5$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย
Std. Error	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ในสมการถดถอยสุทธิ b_i
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
Adjusted R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุที่ปรับปรุงแล้ว
n	แทน	จำนวนข้อมูล
P_value	แทน	ค่านัยสำคัญจากการคำนวณ (Significance Value)

100(1-P_value)	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่มีระดับความเชื่อมั่น (ร้อยละ)
F-test	แทน	สถิติทดสอบ F - Statistic
T-test	แทน	สถิติทดสอบ T- Statistic
Significant F	แทน	ค่านัยสำคัญของสถิติทดสอบ F
Durbin-Watson	แทน	ค่าสถิติของเดอร์บินวัตสัน
*	แทน	ค่านัยสำคัญที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90
**	แทน	ค่านัยสำคัญที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
***	แทน	ค่านัยสำคัญที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การศึกษาโครงสร้างต้นทุนรวมของธนาคาร

การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลในรายงานงบกำไรขาดทุน และงบดุลรายปี ตั้งแต่ปี 2545 จนถึงปี 2552 เป็นจำนวน 8 ปี ธนาคารไทยพาณิชย์ มีต้นทุนรวมเฉลี่ย จำนวน 83,108.49 ล้านบาท แบ่งออกเป็นต้นทุนของเงินทุนเฉลี่ย 26,703.87 ล้านบาท ต้นทุนการดำเนินงานเฉลี่ย 50,535.17 ล้านบาท และต้นทุนหนี้สูญเฉลี่ย 5,869.44 ล้านบาท แสดงรายละเอียดดังตาราง 4

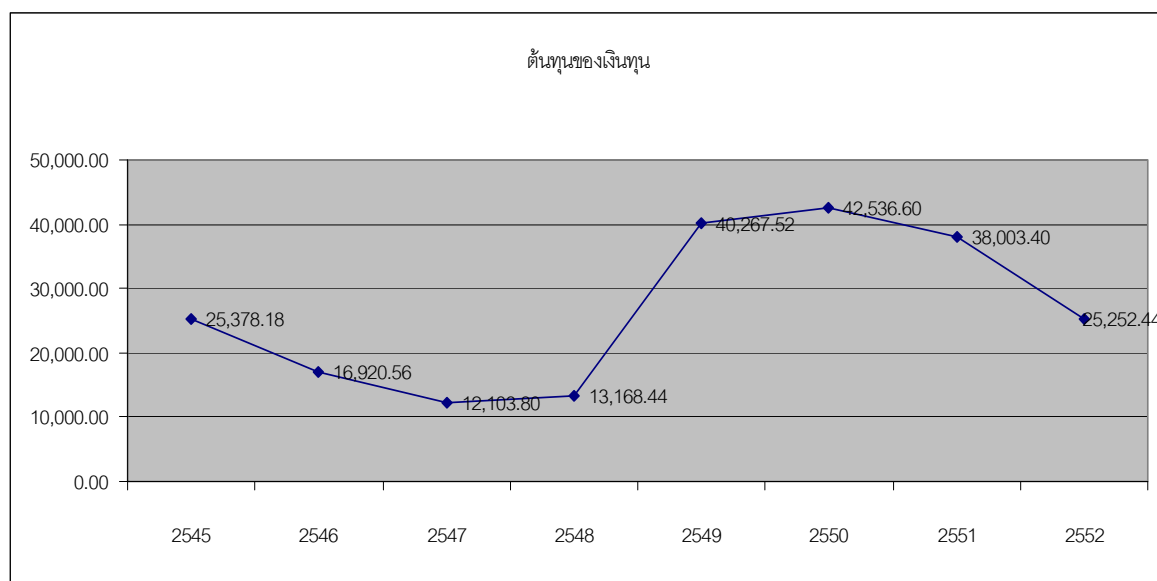
ตาราง 4 สรุปโครงสร้างต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

หน่วย : ล้านบาท

ปี	ต้นทุนของเงินทุน	ต้นทุนการดำเนินงาน	ต้นทุนหนี้สูญ	ต้นทุนรวม
2545	25,378.18	31,415.73	24,223.98	81,017.89
2546	16,920.56	31,147.94	1,493.33	49,561.83
2547	12,103.80	38,028.24	3,148.88	53,280.92
2548	13,168.44	43,601.62	-155.45	56,614.61
2549	40,267.52	55,119.74	4,374.10	99,761.36
2550	42,536.60	65,187.50	3,570.38	111,294.48
2551	38,003.40	68,673.96	4,840.43	111,517.79
2552	25,252.44	71,106.66	5,459.90	101,819.00
รวม	213,630.94	404,281.39	46,955.55	664,867.88
เฉลี่ย	26,703.87	50,535.17	5,869.44	83,108.49

ที่มา: ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (2553). รายงานประจำปีของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน). ออนไลน์.

ต้นทุนของเงินทุน

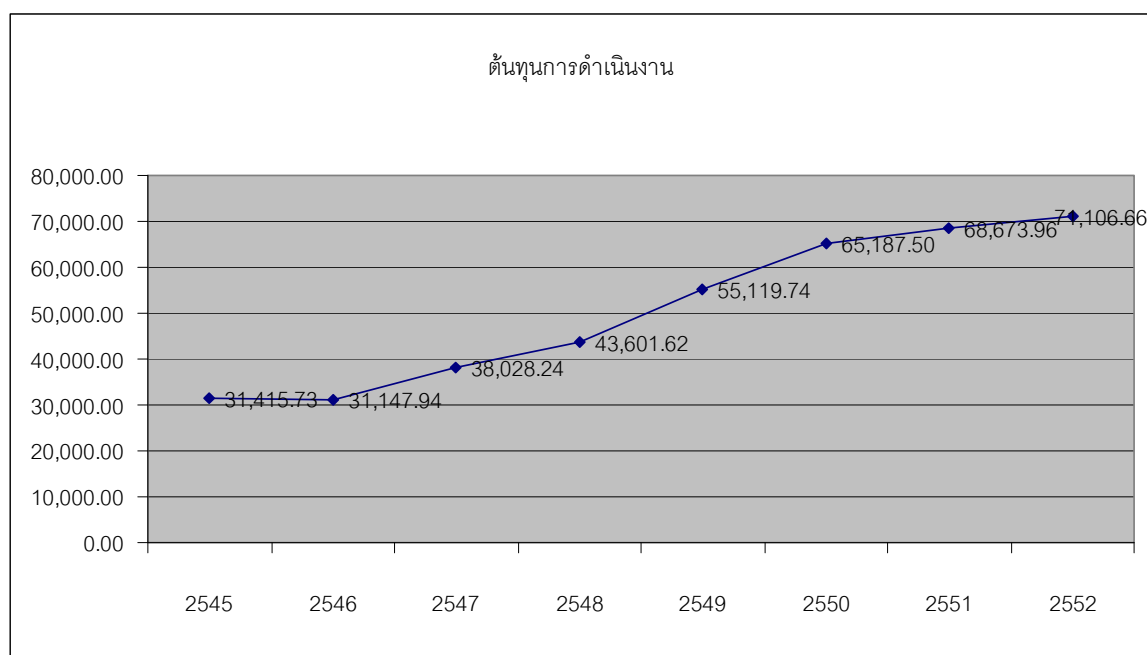

ภาพประกอบ 3 แสดงต้นทุนของเงินทุนของธนาคารในช่วงปี 2545 จนถึงปี 2552

ต้นทุนประเภทนี้เป็นต้นทุนที่มีสัดส่วนมากเป็นลำดับสองของธนาคารไทยพาณิชย์ โดยธนาคารมีต้นทุนของเงินทุนเฉลี่ย จำนวน 26,703.87 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32.13 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากเฉลี่ย จำนวน 10,723.14 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24.10 ของต้นทุนเฉลี่ยทั้งหมด เนื่องจากเงินฝากเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญที่สุดของธนาคารและมีความมั่นคงมากกว่าแหล่งเงินทุนอื่นๆ

จะเห็นได้ว่า ต้นทุนของเงินทุนของธนาคารไทยพาณิชย์มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นมากที่สุดในปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 37.03 ของต้นทุนรวม โดยมาจากต้นทุนดอกเบี้ยเงินฝากมากที่สุด จำนวน 16,850.40 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.34 ของต้นทุนรวม

ต้นทุนการดำเนินงาน

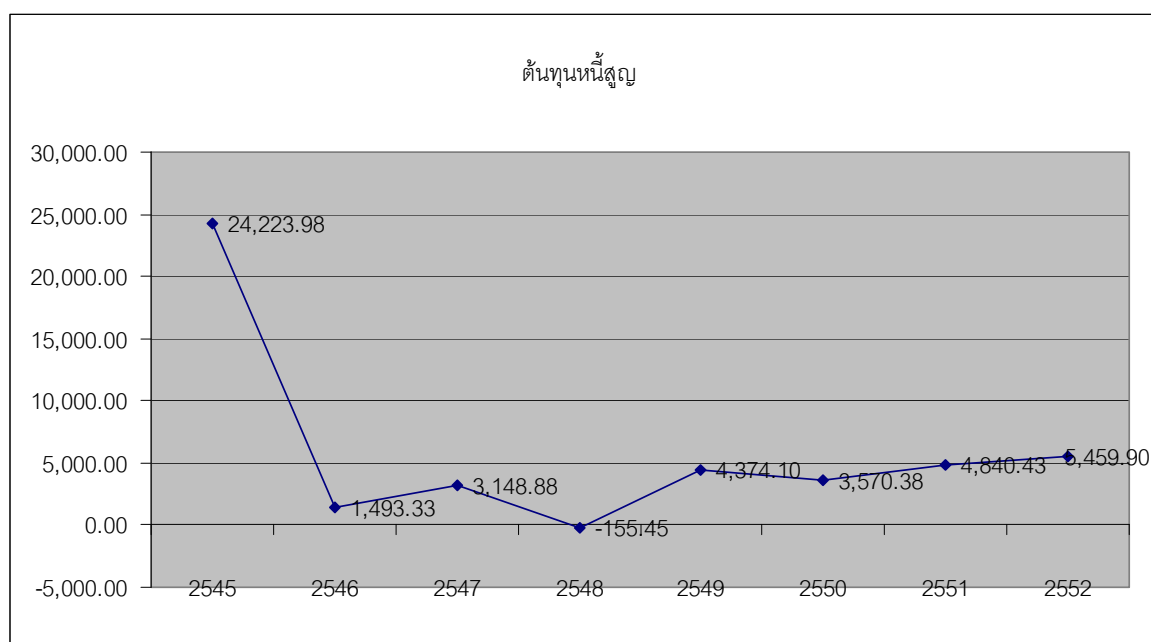
ภาพประกอบ 4 แสดงต้นทุนการดำเนินงานของธนาคารในช่วงปี 2545 จนถึงปี 2552

ต้นทุนประเภทนี้เป็นต้นทุนที่มีสัดส่วนมากที่สุดและสำคัญที่สุดของธนาคารไทยพาณิชย์ โดยธนาคารมีต้นทุนการดำเนินงานเฉลี่ย จำนวน 50,535.17 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 60.81 ของต้นทุนเฉลี่ยทั้งหมด

จะเห็นได้ว่าต้นทุนดำเนินงานส่วนที่มากที่สุด คือ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับพนักงาน ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี เนื่องจากธนาคารมีการจ่ายเงินเดือนค่าจ้างเพิ่มขึ้นทุกปี และมีการจ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษ(โบนัส) ทั้งโบนัสคงที่และโบนัสตามผลประกอบการของธนาคาร ประกอบกับบางปีธนาคารยัง

เปิดโอกาสให้พนักงานที่มีความประสงค์จะเกษียณอายุก่อนครบกำหนดสามารถยื่นลาออกจากธนาคาร โดยความสมัครใจของพนักงานเองซึ่งพนักงานที่เข้าร่วมโครงการนี้จะได้รับเงินสนับสนุนจากโครงการและจะได้รับผลประโยชน์ที่ธนาคารจัดให้เป็นพิเศษ นอกจากนี้ธนาคารมีสวัสดิการค่าตอบแทนพนักงานเกษียณอายุ ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายแรงงานและนโยบายการจ้างงานของธนาคาร โดยพนักงานทุกคนที่มีอายุงานเกินกว่า 8 ปีจะได้รับเงินชดเชยเมื่อเกษียณอายุครบ 60 ปี

ต้นทุนหนี้สูญ

ภาพประกอบ 5 แสดงต้นทุนหนี้สูญของธนาคารในช่วงปี 2545 จนถึงปี 2552

จากการศึกษาพบว่าธนาคารมีต้นทุนหนี้สูญ เฉลี่ยเท่ากับ 5,869.44 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.06 ของต้นทุนเฉลี่ยทั้งหมด

โดยปี 2545 ธนาคารมีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสูงที่สุด จำนวน 24,223.98 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.90 ของต้นทุนรวม ซึ่งมีสาเหตุมาจากการที่ธนาคารต้องตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 16,646 ล้านบาท โดยเป็นค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยที่เพิ่มขึ้นในไตรมาสที่ 4 ของปี 2545 จำนวน 1,248 ล้านบาท และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติม ซึ่งมาจากการที่ฝ่ายบริหารของธนาคารได้ริเริ่มปรับปรุงกระบวนการและวิธีการสำหรับการพิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นจำนวน 15,398 ล้านบาท จากการประมาณการของฝ่ายบริหารเกี่ยวกับความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ของลูกหนี้เงินให้สินเชื่อ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 ธนาคารบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้สูงกว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญขั้นต่ำที่ต้องตั้งตามเกณฑ์ที่กำหนดโดย

ธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 25,679.1 ล้านบาท (ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ณ 31 ธันวาคม 2544 จำนวน 8,414.7 ล้านบาท)

ส่วนที่ 2 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ ผู้วิจัยได้การศึกษาข้อมูล ทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลา ในช่วงปี 2545 จนถึงปี 2552 โดยใช้ข้อมูลรายไตรมาสที่ได้รวบรวมจาก แหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ จากรายงานประจำปีของธนาคาร เว็บไซต์ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และ เอกสารเผยแพร่อื่นๆ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยสร้างสมการถดถอยพหุเชิงเส้น (Multiple Linear Regression) วิเคราะห์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Eview ได้ผลสรุปดังนี้

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ตัวแปรอิสระ	Coefficient	Std.Error	T-test	Prob.	100 (1-P)
ค่าคงที่ (Constant)	a = 3089460	1123627	2.749542	0.0105	98.95%
BR	b ₁ = 10677.59	5899.139	1.810026	0.0814	91.86%
IN	b ₂ = 655117.9	175330.2	3.736481	0.0009	99.91%
LO	b ₃ = 0.015789	0.007483	2.110053	0.0443	95.57%
BO	b ₄ = 0.005577	0.011734	0.475318	0.6384	36.16%
n	32				
R ²	0.983905				
Adjust R ²	0.981521				
Durbin-Watson stat	1.388933				
F-test	412.6383				
P(F-test)	0.000000	100 (1-P)	99.99%		

ที่มา: จากการคำนวณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

จากผลการวิเคราะห์สมการปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ นำมาเขียนเป็นสมการดังนี้

$$TC = 3089460 + 10677.59BR + 655117.9IN + 0.015789LO + 0.005577BO$$

$$(2.749542) \quad (1.810026)^* \quad (3.736481)^{***} \quad (2.110053)^{**} \quad (0.475318)$$

ดังนั้น จากผลการวิเคราะห์พบว่า

1. ค่า Adjust R^2 เท่ากับ 0.981521 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายตัวแปรตามได้ร้อยละ 98.15 ส่วนที่เหลือเป็นการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนรวมที่มาจากปัจจัยอื่นที่ไม่ได้นำมาพิจารณาในสมการ

2. ค่า F-Statistic เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณทั้งหมดมีค่าเท่ากับศูนย์หรือไม่ ปรากฏว่าค่า F-Statistic มีค่า 412.6383 ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้มีค่าแตกต่างไปจากศูนย์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

3. ค่า T-Statistic ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร จำนวนสาขา อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน ปริมาณเงินให้สินเชื่อ และปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคาร มีค่าเท่ากับ 1.810026 3.736481 2.110053 0.475318 ตามลำดับ โดยอัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนปริมาณเงินให้สินเชื่อ มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และจำนวนสาขา มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

4. ค่า Durbin-Watson ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากแต่ละช่วงเวลาเป็นอิสระต่อกันหรือไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งจากผลการศึกษาค่า Durbin-Watson มีค่าเท่ากับ 1.388933 ซึ่งอาจเกิดความสัมพันธ์แบบ Auto Correlation จะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยขาดความแม่นยำ ดังนั้นจึงมีการปรับช่วงเวลาเพื่อไม่ให้เกิด Auto Correlation โดยการเพิ่ม AR(1) เข้าไปในสมการ ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) หลังจากมีการปรับช่วงเวลา AR(1)

ตัวแปรอิสระ	Coefficient	Std.Error	T-test	Prob.	100 (1-P)
ค่าคงที่ (Constant)	a = 3428033	1348309	2.542468	0.0176	98.24%
BR	b ₁ = 11970.90	6252.552	1.914563	0.0671	93.29%
IN	b ₂ = 609947.5	206074.4	2.959842	0.0066	99.34%
LO	b ₃ = 0.013830	0.007922	1.745920	0.0931	90.69%
BO	b ₄ = 0.006687	0.013781	0.485261	0.6317	36.83%
n	31				
R ²	0.985073				
Adjust R ²	0.982087				
Durbin-Watson stat	1.977416				
F-test	329.9536				
P(F-test)	0.000000	100 (1-P)	99.99%		

ที่มา: จากการคำนวณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

จากตาราง 7 สามารถนำมาเขียนเป็นสมการถดถอยดังนี้

$$TC = 3428033 + 11970.90BR + 609947.5IN + 0.013830LO + 0.006687BO$$

$$(2.542468) \quad (1.914563)^* \quad (2.959842)^{***} \quad (1.745920)^* \quad (0.485261)$$

จากผลการวิเคราะห์พบว่า

1. ค่า Adjust R² เท่ากับ 0.982087 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดมีความเหมาะสมที่ใช้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ร้อยละ 98.21 ส่วนที่เหลือเป็นการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนรวมที่มาจากปัจจัยอื่นที่ไม่ได้นำมาพิจารณาในสมการ
2. ค่า F-Statistic เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณทั้งหมดมีค่าเท่ากับศูนย์หรือไม่ ปรากฏว่าค่า F-Statistic มีค่า 329.9536 ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้มีค่าแตกต่างไปจากศูนย์ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99
3. ค่า T-Statistic ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร จำนวนสาขา อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน ปริมาณเงินให้สินเชื่อ และปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคาร มีค่าเท่ากับ 1.914563 2.959842 1.745920 0.485261 ตามลำดับ โดยอัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน มี

นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนจำนวนสาขา และปริมาณเงินให้สินเชื่อ มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

4. ค่า Durbin-Watson ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากแต่ละช่วงเวลาเป็นอิสระต่อกันหรือไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งจากผลการศึกษาค่า Durbin-Watson มีค่าเท่ากับ 1.977416 เข้าใกล้ 2 แสดงว่าไม่เกิดความสัมพันธ์แบบ Auto Correlation

สำหรับการพิจารณาลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระแต่ละตัวสามารถอธิบายได้ดังนี้

จำนวนสาขา (BR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับต้นทุนรวม (TC) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายบวก (+) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 โดยเมื่อจำนวนสาขาเพิ่มขึ้น 1 แห่ง ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น 11,970.90 พันบาท และเมื่อจำนวนสาขาลดลง 1 แห่ง ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมลดลง 11,970.90 พันบาท

อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน (IN) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับต้นทุนรวม (TC) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายบวก (+) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น 609,947.5 พันบาท และเมื่ออัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน ลดลงร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมลดลง 609,947.5 พันบาท ซึ่งมี

ปริมาณเงินให้สินเชื่อ (LO) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับต้นทุนรวม (TC) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายบวก (+) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 โดยเมื่อปริมาณเงินให้สินเชื่อ เพิ่มขึ้น 1 พันบาท ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น 13.83 บาท และเมื่อปริมาณเงินให้สินเชื่อ ลดลง 1 พันบาท ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมลดลง 13.83 บาท

ปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคาร (BO) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับต้นทุนรวม (TC) โดยพิจารณาจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นเครื่องหมายบวก (+) ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเมื่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคาร เพิ่มขึ้น 1 พันบาท ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น 6.687 บาท และเมื่อปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคาร ลดลง 1 พันบาท ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมลดลง 6.687 บาท

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาโครงสร้างต้นทุนของธนาคารไทยพาณิชย์ เนื่องจากธนาคารไทยพาณิชย์จัดเป็นสถาบันการเงินที่มีขนาดใหญ่ ต้นทุนที่เกิดจากการดำเนินธุรกรรมของธนาคารเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะส่งผลต่อผลประกอบการของธนาคาร ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนจะทำให้ทราบถึงต้นทุนที่สำคัญต่อธนาคาร ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัย พร้อมทั้งอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดตามหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. สังเกตความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

1. สังเกตความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. ศึกษาโครงสร้างต้นทุน เพื่อพิจารณาประเภทของต้นทุนที่มีส่วนสำคัญต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
2. ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

สมมติฐานของความสัมพันธ์ของตัวแปร

1. ต้นทุนดำเนินงานมีความสำคัญมากกว่าต้นทุนด้านอื่นๆ
2. จำนวนสาขา ปริมาณเงินให้สินเชื่อ อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน และปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคาร มีผลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในทิศทางเดียวกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการวิจัยโดยสังเขป ดังนี้

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้นทุนของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ พ.ศ. 2545 ถึง พ.ศ. 2552 ระยะเวลา 32 ไตรมาส ได้แก่

1. จำนวนสาขา
2. ปริมาณเงินให้สินเชื่อ
3. อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน
4. ปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคาร

โดยเป็นข้อมูลที่รวบรวมจากรายงานประจำปีของธนาคาร เว็บไซต์ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และเอกสารเผยแพร่อื่นๆ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ตารางซึ่งสร้างเพื่อรวบรวมข้อมูลทุกตัวภูมิเกี่ยวกับรายละเอียดค่าใช้จ่ายจากงบกำไรขาดทุน จำนวนสาขา อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน ปริมาณเงินให้สินเชื่อ และปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคาร ตั้งแต่ พ.ศ. 2545 ถึง พ.ศ. 2552 เป็นรายไตรมาส

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะแยกออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็นการนำเอาข้อมูลทุกตัวภูมิที่รวบรวมมาได้ทำการวิเคราะห์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยนำมาประมวลแยกตามประเภทของต้นทุนแล้วนำไปจัดระเบียบข้อมูล หาค่าร้อยละ เพื่ออธิบายโครงสร้างและส่วนประกอบของต้นทุนของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในช่วงปี 2545 ถึงปี 2552 เพื่อเปรียบเทียบต้นทุนหมวดใดเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่มีผลต่อต้นทุนของธนาคาร

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการนำเอาข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทำการวิเคราะห์ โดยหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคาร โดยใช้สมการถดถอย (Regression Analysis) จากการคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Eviews

รูปแบบของฟังก์ชันต้นทุนที่จะใช้ในการวิเคราะห์ คือ

$$TC = a + b_1BR + b_2IN + b_3LO + b_4BO$$

โดยกำหนดให้

TC	=	ต้นทุนรวมของธนาคาร
BR	=	จำนวนสาขา (BRANCH)
IN	=	อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน (INTEREST)
LO	=	ปริมาณเงินให้สินเชื่อทั้งสิ้น (LOAN)
BO	=	ปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคาร (BORROWING)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ประกอบด้วย สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) , สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุที่ปรับปรุงแล้ว (Adjusted R^2) , สถิติทดสอบ F-test , สถิติทดสอบ T-test , ค่า Durbin-Watson และ Multicollinearity

2. สรุปผลการวิจัย

2.1 สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

จากการศึกษาพบว่า ต้นทุนที่มีสัดส่วนมากที่สุดของธนาคารไทยพาณิชย์ คือ ต้นทุนการดำเนินงาน รองลงมาคือ ต้นทุนของเงินทุน และต้นทุนหนี้สูญตามลำดับ

ต้นทุนของเงินทุน

จากการศึกษาพบว่า ธนาคารไทยพาณิชย์ มีต้นทุนของเงินทุนเฉลี่ยในช่วง ปี 2545 จนถึง ปี 2552 จำนวน 26,703.87 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32.13 ของต้นทุนเฉลี่ยทั้งหมด โดยต้นทุนรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ต้นทุนการดำเนินงาน

จากการศึกษาพบว่า ต้นทุนการดำเนินงานเฉลี่ยของธนาคารไทยพาณิชย์ เท่ากับ 50,535.17 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 60.81 ของต้นทุนเฉลี่ยทั้งหมด ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่เป็นต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับพนักงาน ร้อยละ 10.48 ของต้นทุนเฉลี่ยทั้งหมด

ต้นทุนหนี้สูญ

จากการศึกษาพบว่า ธนาคารมีต้นทุนหนี้สูญ เฉลี่ย 5,869.44 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.06 ของต้นทุนเฉลี่ยทั้งหมด

2.2 สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 จนถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2552

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา มีทั้งหมด 4 ตัว ได้แก่ จำนวนสาขา อัตราดอกเบี้ย จ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน ปริมาณเงินให้สินเชื่อ และปริมาณเงินที่ธนาคารกู้ยืม พบว่ามีเพียง 3 ตัวที่สามารถอธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ

2.2.1 จำนวนสาขา มีความสัมพันธ์กับต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 90 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 11970.90 หมายความว่า เมื่อจำนวนสาขาเพิ่มขึ้น 1 แห่ง ในขณะที่ยปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น 11,970.90 พันบาท และเมื่อจำนวนสาขาลดลง 1 แห่ง ในขณะที่ยปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมลดลง 11,970.90 พันบาท

2.2.2 อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน มีความสัมพันธ์กับต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยมีสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 609947.5 หมายความว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น 609,947.5 พันบาท และเมื่ออัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน ลดลงร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมลดลง 609,947.5 พันบาท

2.2.3 ปริมาณเงินให้สินเชื่อ มีความสัมพันธ์กับต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 โดยมีสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.013830 หมายความว่า เมื่อปริมาณเงินให้สินเชื่อ เพิ่มขึ้น 1 พันบาท ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น 13.83 บาท และเมื่อปริมาณเงินให้สินเชื่อ ลดลง 1 พันบาท ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมลดลง 13.83 พันบาท

3. อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

โครงสร้างต้นทุนรวมที่สำคัญของธนาคารไทยพาณิชย์ คือ ต้นทุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับพนักงาน เนื่องจากธนาคารมีการจ่ายเงินเดือนค่าจ้างเพิ่มขึ้นทุกปี และการจ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษ(โบนัส) ทั้งโบนัสคงที่และโบนัสตามผลประกอบการของธนาคาร ประกอบกับบางปีธนาคารยังเปิดโอกาสให้พนักงานที่มีความประสงค์จะเกษียณอายุก่อนครบกำหนดสามารถยื่นลาออกจากธนาคาร โดยความสมัครใจของพนักงานเอง ซึ่งพนักงานที่เข้าร่วมโครงการนี้จะได้เงินสนับสนุนจากโครงการและจะได้รับผลประโยชน์ที่ธนาคารจัดให้เป็นพิเศษ นอกจากนี้ธนาคารมีสวัสดิการค่าตอบแทนพนักงานเกษียณอายุ ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายแรงงานและนโยบายการจ้างงานของธนาคาร โดยพนักงานทุกคนที่มีอายุงานเกินกว่า 8 ปีจะได้รับเงินชดเชยเมื่อเกษียณอายุครบ 60 ปี

ต้นทุนที่สำคัญรองลงมาคือต้นทุนของเงินทุน ในจำนวนต้นทุนของเงินทุนดังกล่าว ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายเงินฝาก เนื่องจากเงินฝากเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญที่สุดของการดำเนินงาน และมีความมั่นคงมากกว่าแหล่งเงินทุนในด้านอื่นๆ วาสนา สิงห์โกวิท (2527) กล่าวว่าธนาคารควรพยายามหาแหล่งเงินกู้ยืมราคาถูก เพื่อลดต้นทุนของเงินกู้ยืม พยายามรณรงค์หาเงินฝากเพื่อลดต้นทุนของเงินฝาก และพร้อมกันนั้นก็เป็นการลดต้นทุนถัวเฉลี่ยของเงินทุนด้วย

สำหรับต้นทุนหนี้สูญนั้น ไตรมาสที่ 4 ปี 2545 ธนาคารมีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสูงที่สุด จำนวน 24,223.98 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.03 ของต้นทุนรวม ซึ่งมีสาเหตุมาจากการที่ธนาคารได้ริเริ่มปรับปรุงกระบวนการและวิธีการสำหรับการพิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญใหม่ ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งต้นทุนหนี้สูญนี้เป็นต้นทุนที่ธนาคารต่างๆ พยายามทำให้มีจำนวนลดน้อยที่สุด โดยเกรียงศักดิ์ สุขเจริญ (2546) กล่าวว่า การที่ธนาคารจะมีต้นทุนในด้านนี้ลดลง ธนาคารควรเน้นเรื่องคุณภาพสินของสินทรัพย์และลูกหนี้เงินกู้ ซึ่งในการให้กู้ยืมแต่ละครั้งต้องมีการวิเคราะห์และพิจารณาอย่างรอบคอบ เช่น วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมความสามารถในการชำระหนี้ เพื่อที่จะได้ลูกหนี้ที่มีคุณภาพ และป้องกันการกันสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งมีผลกระทบต่อต้นทุนของธนาคาร

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2545 จนถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2552 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

3.2.1 จำนวนสาขา (BRANCH) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 คือ เมื่อจำนวนสาขาเพิ่มขึ้น 1 แห่ง ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น 11,970.90 พันบาท โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของจาพรัตน์ ด่านวัฒนชัย (2533) ที่พบว่า จำนวนสาขาเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดต้นทุนการผลิตของธนาคารพาณิชย์ไทย

3.2.2 อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน (INTEREST) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 คือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น 609,947.5 พันบาท โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของปราณี เล็กศรีสกุล (2536) ที่พบว่า ปัจจัยการผลิตที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดต้นทุนของธนาคาร คือ อัตราดอกเบี้ยจ่าย และ ราคาค่าจ้างแรงงาน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของจารุมาศ สลีวงศ์ (2550) ที่พบว่าถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝากเพิ่มขึ้น จะทำให้ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่น้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ย

3.2.3 ปริมาณเงินให้สินเชื่อ (LOAN) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 คือ เมื่อปริมาณเงินให้สินเชื่อ เพิ่มขึ้น 1 พันบาท ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะส่งผลให้ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น 13.83 พันบาท

โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของเกรียงศักดิ์ สุขเจริญ (2546) ที่พบว่า ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับต้นทุนรวมของธนาคาร

4. ข้อเสนอแนะ

จากผลงานวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการศึกษาในส่วนที่ 1 พบว่า ต้นทุนที่มีสัดส่วนสูงที่สุดของธนาคาร คือต้นทุนการดำเนินงาน โดยเป็นต้นทุนที่เกี่ยวกับพนักงาน ซึ่งการลดต้นทุนประเภทนี้ทำได้ยาก เนื่องจากถาดลดเงินเดือน หรือสวัสดิการต่างๆ ลง อาจทำให้พนักงานขาดแรงจูงใจในการทำงาน แต่สิ่งที่ธนาคารควรพิจารณาและทำให้ต้นทุนประเภทนี้เป็นต้นทุนที่มีคุณภาพ คือการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้กับพนักงานของธนาคาร โดยการส่งพนักงานไปฝึกอบรมและดูงานตามสถาบันการเงินที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ เพื่อที่พนักงานจะได้นำความรู้มาพัฒนาธนาคารต่อไป

2. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นไปตามปริมาณการให้สินเชื่อและภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นเพื่อให้ธนาคารมีต้นทุนในส่วนนี้ลดลง ธนาคารควรเน้นเรื่องคุณภาพของการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้แต่ละราย โดยต้องมีการวิเคราะห์และพิจารณาให้รอบคอบ เพื่อที่จะได้ลูกหนี้ที่มีคุณภาพ และป้องกันการกันสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อต้นทุนของธนาคาร

3. จากการศึกษาสมการถดถอยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคาร คือ จำนวนสาขา อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน และปริมาณเงินให้สินเชื่อ โดยอัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือนมีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารมากที่สุด ดังนั้นธนาคารควรพิจารณารณรงค์หาเงินฝากจากลูกค้ารายย่อย ซึ่งมีต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายต่ำ

4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากมีข้อจำกัดของแหล่งข้อมูลที่สำคัญที่มีการจัดเก็บเป็นไตรมาส ทำให้ข้อมูลมีเพียง 32 ข้อมูล ประกอบกับข้อมูลบางชนิดถือเป็นความลับของธนาคารไม่สามารถเปิดเผยได้ ดังนั้นหากในอนาคตมีการศึกษาเรื่องเดียวกันอีกครั้ง จำนวนข้อมูลที่มากขึ้นก็จะทำให้ผลงานวิจัยมีความเที่ยงตรงและมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

2. ในการศึกษาครั้งนี้พิจารณาเฉพาะด้านต้นทุนและค่าใช้จ่ายของธนาคารไทยพาณิชย์เท่านั้น ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากงบกำไรขาดทุนของธนาคาร ยังไม่รวมการวิเคราะห์ด้านรายได้ของธนาคาร ดังนั้นหากในอนาคตมีการศึกษาเรื่องนี้อีกครั้ง อาจพิจารณาการวิเคราะห์ด้านนี้ร่วมด้วย เพื่อให้การศึกษาลอบคลุมการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากงบกำไรขาดทุนของธนาคารไทยพาณิชย์ในทุกๆ ด้าน

3. ในการศึกษาครั้งนี้พิจารณาเฉพาะต้นทุนของธนาคารไทยพาณิชย์ เท่านั้น หากในอนาคตมีการศึกษาเรื่องนี้อีกครั้ง อาจนำต้นทุนของธนาคารต่างๆ ที่มีขนาดองค์กรใกล้เคียงกับธนาคารไทยพาณิชย์ และเป็นผู้แข่งขันในตลาดมาร่วมพิจารณา เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการต้นทุนประเภทต่างๆ ได้ และนำมาพิจารณาปรับปรุงประสิทธิภาพด้านต้นทุนของธนาคารได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ สุขเจริญ. (2546). การวิเคราะห์ต้นทุนดำเนินงานของธนาคารนครหลวงไทย. สารนิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- จรินทร์ เทศวานิช. (2550). เศรษฐศาสตร์การจัดการ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- จารุมาศ สลิวศ์. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ไทย. สารนิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จุฬารัตน์ ด่านวิเศษชัย. (2533). การประหยัดจากขนาด (Economies of Scale) และการประหยัดจากการขยายขอบเขตจากการดำเนินธุรกิจ (Economies of Scope) ของธนาคารพาณิชย์ไทย. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2552). รายชื่อสถาบันการเงิน. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2552, จาก <http://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions/WebsiteFI/Pages/instList.aspx>
- (2552). อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 3 เดือน. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2552, จาก http://www.bot.or.th/thai/statistics/financialmarkets/interestrates/_layouts/application/interest_rate/IN_Rate.aspx
- (2552). จำนวนสาขา. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2552, จาก <http://www.bot.or.th/Thai/Statistics/FinancialInstitutions/CommercialBank/Pages/StatNumberOfBranches.aspx>
- นราทิพย์ ชูติวงศ์. (2546). หลักสูตรศาสตร์ที่ 1: จุลเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- น้ำทิพย์ เกียรตินิยมรุ่ง. (2541). การศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ไทยภายหลังนโยบายการเงินเสรี. สารนิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พิกุล ไคว์สุวรรณ. (2533). การธนาคารพาณิชย์. เชียงใหม่: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เมธี ดุลยจินดา. (2517). การบริหารธนาคารพาณิชย์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เรวัตร ธรรมมาภิรมย์. (2543). เศรษฐสถิติ. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์.
- เรียงชัย ต้นสุชาติ. (2548). เศรษฐมิติ (Econometrics). เชียงใหม่: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- วสันต์ ลีลา. (2545). การวิเคราะห์ต้นทุนการให้สินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- วารี หะวานนท์. (2539). การบัญชีธนาคาร การปฏิบัติงานธนาคารพาณิชย์. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- วาสนา สิงห์โกวินท์. (2527). ผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย. สารนิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วิรัช พานิชวงศ์. (2545). การวิเคราะห์การถดถอย. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผลิตตำราเรียนสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สมเกียรติ โคตรศรี. (2542). การวิเคราะห์ต้นทุนการดำเนินงานในส่วนของรัฐกิจเงินฝากธนาคารออมสินสาขาพยุหภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. สารนิพนธ์ บธ.ม. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สมจิต วัฒนาชยากุล. (2545). สถิติวิเคราะห์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ประกายพริก.
- สินีนาน สุภรณ์ไพบูลย์. (2541). เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2553). งบการเงินของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน). สืบค้นเมื่อ 11 มีนาคม 2553, จาก http://capital.sec.or.th/webapp/corp_fin2/cgi-bin/resultFS.php?from_page=findFS&lang=T&cmbcomp_id=0015
- หยกพร ดันติเสวตรรัตน์. (2529). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของธนาคารไทย. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- หรรษา พุฒน้อย. (2551). การศึกษาด้านทุน รายรับ และผลการดำเนินงานของสาขา (ในรูปแบบการบริหารของสำนักงานเขต) กับกลยุทธ์ในการเปิดสาขาของธนาคารพาณิชย์. สารนิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อักรพงศ์ อันทอง. (2550). คู่มือการใช้โปรแกรม EvIEWS เบื้องต้น: สำหรับการวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติ. (เอกสารประกอบการสอน). สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- อารีวรรณ ปวีเมฆ. (2543). การวิเคราะห์ปริมาณการผลิตและต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ไทย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- โอฬาร ไชยประวัติ. (2519). โครงสร้างต้นทุนและรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย. รักเมืองไทย เล่ม 2. กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- Meyer, Chester B. Baker; & Tongroj Onchan. (1979). *Agricultural Credit in Thailand*. Research Report No. 6. Center for Applied Economics Research. Bangkok: Kasetsart University.
- Gujarati, Damodar N. (1995). *Basic econometrics*. 3rd ed. Singapore: McGraw-Hill.

- Cambell, Colin D., Cambell, Rosemary G; & Dolan., Edwin G. (1988). *Money, Banking, and Monetary Policy*. Florida: The Dryden.
- Cargill, Thomas F. (1991). *Money, the financial System, and Monetary Policy*. 4th ed. New Jersey: Prentice-Hall.
- Chaing Alpha C. 1984. *Fundamental Methods of Mathematical Economics*. New York : McGraw-Hill.

ภาคผนวก

ตาราง 1 แสดงข้อมูลต่าง ๆ ของธนาคารไทยพาณิชย์

ไตรมาส/ ปี	จำนวน สาขา (แห่ง)	อัตรา ดอกเบี้ย (ร้อยละ)	ปริมาณเงินให้สินเชื่อ (พันบาท)	ปริมาณเงินกู้ยืม (พันบาท)
1/2545	478	2	483,949,554	25,751,956
2/2545	479	2	487,406,457	25,559,841
3/2545	479	2	490,755,157	25,847,376
4/2545	483	1.75	489,118,506	25,837,100
1/2546	483	1.5	485,787,561	25,769,564
2/2546	488	1.25	492,043,087	25,424,453
3/2546	492	1	495,923,433	24,679,889
4/2546	501	1	512,391,480	24,434,720
1/2547	510	1	530,363,185	19,419,938
2/2547	516	1	556,502,710	19,350,990
3/2547	528	1	570,515,026	19,070,000
4/2547	563	1	559,922,832	16,601,315
1/2548	570	1	575,970,344	16,363,401
2/2548	601	1	587,641,425	17,452,118
3/2548	637	1.5	594,977,477	19,160,481
4/2548	692	2	612,062,141	27,872,703
1/2549	706	3	629,697,967	34,579,037
2/2549	734	3.25	688,412,094	64,226,122
3/2549	764	3.5	700,403,695	54,570,796
4/2549	793	3.5	747,637,163	44,961,555
1/2550	806	3.25	765,493,722	30,437,927
2/2550	833	2.25	787,994,741	86,092,476
3/2550	852	2	797,543,323	78,078,078
4/2550	873	2	868,174,897	88,659,721
1/2551	885	2	858,026,945	52,553,326
2/2551	910	2.375	882,417,296	87,431,431
3/2551	929	2.375	889,326,149	81,594,332
4/2551	949	1.4	916,920,344	82,410,763

ไตรมาส/ ปี	จำนวน สาขา (แห่ง)	อัตรา ดอกเบี้ย (ร้อยละ)	ปริมาณเงินให้สินเชื่อ (พันบาท)	ปริมาณเงินกู้ยืม (พันบาท)
1/2552	953	0.75	901,884,854	84,896,560
2/2552	959	0.65	906,788,870	84,233,322
3/2552	960	0.65	900,011,624	68,601,479
4/2552	987	0.65	940,238,035	57,182,914

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2553). จำนวนสาขา และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม 2553, จาก <http://www.bot.or.th/> และสำนักงานก.ล.ต. (2553). ปริมาณเงินให้สินเชื่อ , ปริมาณเงินที่ธนาคารกู้ยืม สืบค้นเมื่อ 14 กันยายน 2552, จาก <http://www.sec.or.th/>

ตาราง 2 โครงสร้างต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่ปี 2545-2552

ประเภทของต้นทุน	2545		2546		2547		2548	
	จำนวนเงิน	อัตรา	จำนวนเงิน	อัตรา	จำนวนเงิน	อัตรา	จำนวนเงิน	อัตรา
	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)
ต้นทุนของเงินทุน								
ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝาก	10,981.60	20.87	7,015.57	27.48	4,918.03	17.43	5,353.66	18.96
รายการระหว่างธนาคารฯ	336.36	0.64	148.84	0.58	99.10	0.35	314.17	1.11
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืม	1,371.13	2.61	1,295.87	5.08	1,034.77	3.67	916.39	3.25
รวมค่าใช้จ่ายของเงินทุน	12,689.09	24.12	8,460.28	33.14	6,051.90	21.45	6,584.22	23.32
ต้นทุนการดำเนินงาน								
เกี่ยวกับพนักงาน	4,690.44	8.91	5,326.00	20.86	7,043.20	24.96	7,819.46	27.70
อาคาร สถานที่ และอุปกรณ์	3,609.46	6.86	3,284.96	12.87	4,277.79	15.16	5,064.58	17.94
ภาษี	1,249.96	2.38	1,268.01	4.97	1,220.07	4.32	1,344.02	4.76
ค่าธรรมเนียมและบริการ	765.56	1.45	884.83	3.47	1,588.10	5.63	2,052.20	7.27
ค่าตอบแทนกรรมการ	57.72	0.11	63.46	0.25	82.69	0.29	89.19	0.32
เงินสมทบกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	2,474.39	4.70	2,355.47	9.23	2,470.11	8.75	2,509.63	8.89
อื่นๆ	2,860.33	5.44	2,391.24	9.37	2,332.16	8.27	2,921.73	10.35
รวมค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน	15,707.87	29.85	15,573.97	61.01	19,014.12	67.39	21,800.81	77.23
หนี้สูญ								
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	24,223.98	46.03	1,493.33	5.85	3,148.88	11.16	(155.45)	(0.55)
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	52,620.94	100.00	25,527.58	100.00	28,214.90	100.00	28,229.58	100.00

ประเภทของต้นทุน	2549		2550		2551		2552	
	จำนวนเงิน	อัตรา	จำนวนเงิน	อัตรา	จำนวนเงิน	อัตรา	จำนวนเงิน	อัตรา
	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)
ต้นทุนของเงินทุน								
ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝาก	16,627.77	31.93	16,850.40	29.34	14,580.98	25.06	9,457.10	17.63
รายการระหว่างธนาคารฯ	952.66	1.83	1,872.47	3.26	1,307.88	2.25	584.41	1.10
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืม	2,553.33	4.90	2,545.43	4.43	3,112.84	5.35	2,584.71	4.82
รวมค่าใช้จ่ายของเงินทุน	20,133.76	38.66	21,268.30	37.03	19,001.70	32.66	12,626.22	23.54
ต้นทุนการดำเนินงาน								
เกี่ยวกับพนักงาน	9,652.03	18.54	11,135.12	19.39	11,775.47	20.24	12,208.64	22.76
อาคาร สถานที่ และอุปกรณ์	6,240.93	11.99	7,313.31	12.73	8,023.00	13.79	8,067.22	15.04
ภาษี	1,892.80	3.64	2,316.78	4.03	1,926.91	3.31	2,064.98	3.85
ค่าธรรมเนียมและบริการ	2,416.19	4.64	2,637.82	4.59	3,064.57	5.26	3,500.53	6.53
ค่าตอบแทนกรรมการ	115.31	0.22	84.04	0.15	120.01	0.20	60.88	0.11
เงินสมทบกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	2,614.60	5.02	3,179.52	5.54	3,466.03	5.96	3,738.80	6.97
อื่นๆ	4,628.01	8.89	5,927.16	10.32	5,960.99	10.25	5,912.28	11.02
รวมค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน	27,559.87	52.94	32,593.75	56.75	34,336.98	59.02	35,553.33	66.28
ต้นทุนหนี้สูญ								
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	4,374.10	8.40	3,570.38	6.22	4,840.43	8.32	5,459.90	10.18
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	52,067.73	100.00	57,432.43	100.00	58,179.11	100.00	53,639.45	100.00

ที่มา : ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (2553). รายงานประจำปีของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน). สืบค้นเมื่อ 11 มีนาคม 2553 ,จาก <http://www.scb.co.th/>

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

Dependent Variable: TC

Method: Least Squares

Date: 04/21/10 Time: 19:41

Sample: 2545Q1 2552Q4

Included observations: 32

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	3089460.	1123627.	2.749542	0.0105
BR	10677.59	5899.139	1.810026	0.0814
IN	655117.9	175330.2	3.736481	0.0009
LO	0.015789	0.007483	2.110053	0.0443
BO	0.005577	0.011734	0.475318	0.6384
R-squared	0.983905	Mean dependent var	20435022	
Adjusted R-squared	0.981521	S.D. dependent var	4831575.	
S.E. of regression	656797.3	Akaike info criterion	29.77074	
Sum squared resid	1.16E+13	Schwarz criterion	29.99976	
Log likelihood	-471.3318	F-statistic	412.6383	
Durbin-Watson stat	1.388933	Prob(F-statistic)	0.000000	

ที่มา : จากการคำนวณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

**ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมของธนาคาร
ไทยพาณิชย์ หลังจากมีการปรับช่วงเวลา AR(1)**

Dependent Variable: TC

Method: Least Squares

Date: 04/21/10 Time: 19:47

Sample (adjusted): 2545Q2 2552Q4

Included observations: 31 after adjustments

Convergence achieved after 16 iterations

	Coefficient			
Variable	t	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	3428033.	1348309.	2.542468	0.0176
BR	11970.90	6252.552	1.914563	0.0671
IN	609947.5	206074.4	2.959842	0.0066
LO	0.013830	0.007922	1.745920	0.0931
BO	0.006687	0.013781	0.485261	0.6317
AR(1)	0.307198	0.191931	1.600567	0.1220
R-squared	0.985073	Mean dependent var	20654444	
Adjusted R-squared	0.982087	S.D. dependent var	4746602.	
S.E. of regression	635281.4	Akaike info criterion	29.73351	
Sum squared resid	1.01E+13	Schwarz criterion	30.01105	
Log likelihood	-454.8694	F-statistic	329.9536	
Durbin-Watson stat	1.977416	Prob(F-statistic)	0.000000	
Inverted AR Roots	.31			

ที่มา : จากการคำนวณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวนภัสวรรณ ศิริรักษ์
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 1 ธันวาคม 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดปัตตานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 44/308 หมู่บ้าน The Connect ดอนเมือง ซอยวิภาวดีรังสิต 41 แยก 1 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร 10210
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่ธุรกิจขนาดย่อม
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานธุรกิจขนาดย่อม คลอง 2 (ธัญบุรี) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) เลขที่ 48/7 หมู่ที่ 6 ถนนรังสิต-นครนายก ตำบลประชาธิปัตย์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12130
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2540	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนเดชะปัตตานยานุกูล จังหวัดปัตตานี
พ.ศ.2543	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา
พ.ศ.2547	บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการเงิน จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ.2553	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ